

S1070

BMS001003935
S1070
Grijze Literatuur

Uitgewerkt Onderzoeksvoorstel

KUNSTUITLEEN

INHOUDSOPGAVE.

pag.

31070

Voorwoord	iv
1. Inleiding	vi
2. Uitwerking deelstudie 1,2 en 3	1
2.1. Inleiding	1
2.2. Doelstellingen van de deelstudies 1,2 en 3	2
2.3. Inhoud van het onderzoek	3
2.3.1. Schriftelijke vragenlijst deelstudie 1	3
2.3.2. Checklist deelstudie 1	13
2.3.3. Checklist deelstudie 2	31
2.3.4. Checklist deelstudie 3	37
2.4. Opzet van het onderzoek	37
2.4.1. Onderzoekspopulatie	37
2.4.2. Interviewers	39
2.4.3. Vragenlijsten	40
2.4.4. Dokumentenverzameling	44
2.4.5. Data-verzameling/verwerking	45
2.4.6. Data-analyse en rapportage	46
3. Uitwerking deelstudie 4	49
3.1. Inleiding	49
3.2. Kanttekeningen bij het beoordelen van kwaliteit van kunstwerken	51
3.3. Doelstellingen van deelstudie 4	54
3.4. Inhoud van het onderzoek	55
3.5. Opzet van het onderzoek	59
3.5.1. Steekproef uit uitleencentra	59
3.5.2. Steekproef uit de bestanden	60
3.5.3. Steekproef uit de leden van de selektiekommissies	62
3.5.4. Samenstelling deskundigenkommissie	63

INHOUDSOPGAVE -vervolg-

pag.

3.5.5. Vraagstelling aan de commissieleden	64
3.5.6. Organisatie tentoonstelling en beoordeling	66
3.5.7. Steekproef uit de beoordeelde werken	66
3.5.8. Data-verzameling	67
3.5.9. Data-verwerking	69
3.5.10. Data-analyse en rapportage	70

BIJLAGE

- 1 Nadere bepaling van de onderzoekspopulaties van de deelstudies en lijst van kontaktpersonen ten behoeve van de interviews.

77

"Men spreekt over kunst, wanneer men iets niet beheerst
zodra iedereen het kan, is het geen kunst meer."

Boekmansichting-Bibliotheek
Herengracht 415 - 1017 BP Amsterdam
Tel: 243736/243737/243738/243739

VOORWOORD

Dit uitgewerkte onderzoeksvoorstel is de verslaglegging van de eerste fase van het onderzoek Kunstuitleen. Het is samengesteld uit drie delen : Inleiding, uitwerking deelstudie 1, 2 en 3 en uitwerking deelstudie 4.

In de inleiding wordt het onderzoeksvoorstel zoals dat werd gepresenteerd in november 1980, kort in herinnering geroepen. De uitwerking van het onderzoeksvoorstel vindt plaats in de daarop volgende twee hoofdstukken.

Aan deze eerste fase van het onderzoek werd gewerkt door Drs. P.H.M. van Hoesel (klankbord), Drs. I.A.A. Theunissen (uitwerking deelstudie 1,2 en 3), Drs. A.W.M. Coenen (projektleiding, uitwerking deelstudie 4), Dhr. J.J.G.J. van Helvert (onderzoeksassistentie).

Drs. A.W.M. Coenen.

1. INLEIDING

Kunstuitleencentra zijn instellingen waar eigentijdse beeldende kunst gehoord kan worden. Het instrument kunstuitleen is erop gericht een bijdrage te leveren aan de relatie tussen de twee hoofddoelstellingen van het kunstbeleid zoals vastgelegd in de Nota "Kunst en Kunstbeleid" :

1. het toegankelijk maken van kunst
2. het bevorderen van de mogelijkheden van het publiek om in kulturele waarden te participeren

De kunstuitleen is een instrument, waarvan nog niet duidelijk is in hoeverre het kan bijdragen aan de realisering van deze algemene beleidsdoelstellingen. Evenmin is duidelijk of het instrument kunstuitleen de eigen doelstellingen weet te realiseren en andere beleidsinstrumentaria op het terrein van de beeldende kunst in relatie tot hun specifieke doelstellingen ondersteunt dan wel belemmert.

De doelstellingen van kunstuitleen zijn :

1. het verspreiden van een zo groot mogelijk aantal kunstwerken van een zo groot mogelijke verscheidenheid
2. onder een zo groot en gedifferentieerd mogelijk publiek
3. waarbij het erom gaat dat de kunstwerken worden opgenomen in het dagelijkse leef- en werkmilieu
4. waardoor mede de verbetering van de sociaal-economische positie van de beeldende kunstenaars kan worden bevorderd

Over de situering en de inrichting (bv. centraal versus decentraal, BKR-werk versus niet BKR-werk) van het beleidsinstrument bestaan verschillende inzichten. Vooralsnog is gekozen voor een tijdelijke aparte regeling : de Tijdelijke Rijksregeling Kunstuitleen (T.R.K.U.). In de tijdelijke regeling wordt de inrichting van het beleidsinstrument al afgestemd op een gedecentraliseerd beleid.

- A. In hoeverre zijn de uitleencentra bij machte een publiek te werven, dat niet eerder met beeldende kunst en/of kunst in het algemeen in aanraking kwam (doelstelling 2)
- B. In hoeverre zijn de kunstuitleencentra bij machte het gebruikerspubliek meer vertrouwd te maken met andere en/of moeilijkere vormen van beeldende kunst (doelstelling 2 en 3)
- C. Welke ontwikkelingen van uitleencentra zijn er ten aanzien van gebruikers, aantal abonnementen per gebruiker, kollektie etc. (doelstelling 1)
- D. Hoe is de serviceverlening van de uitleencentra (bereikbaarheid van het centrum, kwaliteit, herkomst, omvang en samenstelling personeel, publiciteit e.d.) (doelstelling 1)
- E. Hoe is de werking van de selectiecommissies (doelstelling 1)
- F. Welke effecten zijn er voor de inkomenspositie van de kunstenaars door middel van verkoop, verhuur (doelstelling 4)
- G. Hoe is de samenhang van het beleid van het kunstuitleencentrum met de andere activiteiten op sociaal-kultureel gebied, zowel lokaal, regionaal

als landelijk, en hoe ontwikkelt zich deze samenhand (doelstelling T.R.K.U.).

Bekeken moet worden hoe de inpassing van de kunstuitleen onder invloed van de T.R.K.U. in het beleidsinstrumentarium van de lagere overheden geschiedt en hoe zij haar eigen verantwoordelijkheid ten aanzien van het kunstuitleenbeleid gestalte geeft en ontwikkelt (doelstelling T.R.K.U.).

In schema 1. wordt aangegeven hoe de te gebruiken informatiebronnen samenhangen met de probleemstellingen van het onderzoek.

Schema 1. Samenhang tussen probleemstellingen en informatiebronnen¹⁾

<u>Probleemstelling</u>	<u>Informatiebron</u>
A	uitleencentrum
B	uitleencentrum
C	uitleencentrum
D	uitleencentrum
E	selektiekommissies, bestand kunstuitleencentrum
F	lagere overheden, belanghebbende overkoepelende organisaties, uitleencentrum
G	alle te gebruiken informatiebronnen.

In totaal zijn er vier informatiebronnen te onderscheiden. Iedere informatiebron korrespondeert met één deelstudie.

Deze samenhang wordt in schema 2. weergegeven.

¹⁾ In overleg met C.R.M. werd besloten de informatiebron gebruikers niet in het onderzoek te betrekken.

Schema 2. Samenhang informatiebronnen en deelstudies

<u>Informatiebronnen</u>	<u>deelstudie</u>
uitleencentra ¹⁾	deelstudie 1
lagere overheden	deelstudie 2
overkoepelende organisaties	deelstudie 3
selektiekommissie/bestand ¹⁾	deelstudie 4

De doelstelling van het onderzoek kunstuitleen is : geef op basis van een evaluatie van de kunstuitleen en het overheidsbeleid dat daarop van toepassing is, beleidsaanbevelingen ten aanzien van inrichting en situering van het beleidsinstrument.

Daarvoor is het nodig na te gaan in hoeverre de T.R.K.U. bevorderend dan wel belemmerend werkt op het functioneren van het beleidsinstrument kunstuitleen.

¹⁾ De interviews met de leden van de selektiekommissies zijn ondergebracht in deelstudie 1. In het oorspronkelijke onderzoeksvoorstel waren deze interviews ondergebracht in deelstudie 4. In deelstudie 4 komt de beoordeling van de kunstwerken aan de orde.

2. Uitwerking deelstudie 1,2 en 3

2.1. Inleiding

Met de T.R.K.U. is de kunstuitleen erkend als algemeen beleidsinstrument binnen het kader van het kunstenbeleid. De eerste verantwoordelijkheid voor het beleid met betrekking tot kunstuitleen wordt opgedragen aan de provinciale of gemeentelijke overheden. De inrichting van het beleid ten aanzien van kunstuitleencentra is zo gestructureerd dat initiatieven, instandhouding en functioneren van uitleencentra een gedecentraliseerde beleidsvorming mogelijk maken.

Door het Rijk wordt jaarlijks een bijdrage toegekend aan de overheden ter verwerving van kunstwerken voor de uitleencentra die daarvoor de verantwoordelijkheid dragen. De lagere overheden stellen subsidievoorwaarden aan hun uitleencentra opdat deze overheden in aanmerking komen voor een Rijksbijdrage. De Rijksvoorwaarden zijn geregeld in de T.R.K.U., de subsidievoorwaarden van de lagere overheid zijn geregeld in de subsidieverordeningen ten aanzien van de kunstuitleencentra.

Het globale doel van de deelstudie 1,2 en 3 is na te gaan in hoeverre het beleidsinstrument kunstuitleen op gedecentraliseerd niveau functioneert gezien haar doelstellingen.

Informatiebronnen over deze deelstudies zijn de verantwoordelijke overheden, de uitleencentra, de selectiecommissies en de overkoepelende organisaties.

In de deelstudies die in dit hoofdstuk worden uitgewerkt, wordt de noodzakelijke informatie op drie wijzen verzameld : open interviews, schriftelijke interviews en verzameling schriftelijke stukken.

2.2. Doelstelling van de deelstudies 1,2 en 3

In het onderzoeksvoorstel zijn alle probleemstellingen van het onderzoek in deze drie deelstudies ondergebracht.

In het onderstaande worden de doelstellingen in samenhang met de probleemstelling van het onderzoek en met de doelstellingen van het uitleencentrum per deelstudie bekeken.

Doelstellingen deelstudie 1 : Kunstuitleencentra

Doelstelling van deelstudie 1 is : inzicht verkrijgen in de wijze van functioneren van de kunstuitleencentra op gedecentraliseerd niveau.

Doelstellingen deelstudie 2 : Verantwoordelijke overheden

De eerste doelstelling van deelstudie 2 is : inzicht verkrijgen in de mate waarin en de wijze waarop de verantwoordelijkheid voor het centrum wordt nagekomen door de gemeentelijke en provinciale overheden.

De tweede doelstelling van deze deelstudie is : inzicht verkrijgen in de omvang en de ontwikkelingen van de geldstroom naar de kunstenaars waarvan werk in het bestand van de uitleen is opgenomen.¹⁾

¹ Deze doelstelling zou ook onder deelstudie 1 kunnen worden ondergebracht. Feitelijk is dat ook gebeurd. De informatie over de inkomenspositie van de kunstenaar wordt zowel in deelstudie 1 als in deelstudie 2 verzameld.

Doelstellingen deelstudie 3 : Overkoepelende organisaties

Doelstelling van deze deelstudie is : inzicht verkrijgen in de (politieke) motieven en keuze van bepaalde alternatieven door de overkoepelende organisaties.

2.3. Inhoud van het onderzoek

Op basis van de huidige kennis zijn er vier (voorlopige) checklisten en een (voorlopige) vragenlijst opgesteld, die in het onderstaande worden besproken.

2.3.1. *Schriftelijke vragenlijst deelstudie 1 : Kunstuitleencentra*

De schriftelijke vragenlijsten hebben tot doel een aantal kwantitatieve gegevens over het uitleencentrum op een rij te krijgen.

In een begeleidend schrijven bij de vragenlijst wordt het onderzoek toegelicht, de procedure uiteengezet en om verdere deelname aan het onderzoek gebracht. (Zie 2.4.3. Vragenlijsten.)

Deze vragenlijst is bestemd voor :

Naam :

Adres :

Geachte mevrouw/mijnheer ,

Zoals u weet is ons bureau momenteel bezig met een onderzoek naar het funktionieren van kunstuitleencentra in Nederland. Het onderzoek beoogt een zo objectief mogelijk inzicht te verkrijgen in de mate waarin de kunstuitleencentra de doelstellingen van het kunstenbeleid van de overheid mede weten te realiseren.

In deze vragenlijst beperken we ons voornamelijk tot een aantal kwantificeerbare gegevens betreffende het uitleencentrum, gebruikers, personeel, bestand, verwerving etc. Het is de bedoeling dat u de vragen beantwoordt voor het geadresseerde kunstuitleencentrum en de daarbij aangesloten filialen.

Het geadresseerde kunstuitleencentrum is volgens onze gegevens een zelfstandige vestiging of een hoofdvestiging. In elk geval mag het geen filiaal zijn. Indien dit toch het geval is, wilt u ons dan bellen ? Het telefoonnummer van ons bureau is 071 - 212996.

Wij hopen dat het invullen van deze vragenlijst ook voor u interessant is. Bij voorbaat danken wij u voor uw medewerking.

Met vriendelijke groeten,

Drs. I.A.A. Theunissen,

Drs. A.W.M. Coenen.

P.S. Mocht u vragen hebben met betrekking tot het invullen van deze vragenlijst of nadere informatie wensen, dan kunt u ons bellen.

Inleiding

Het is de bedoeling dat u achter iedere vraag uw antwoord opschrijft. Waar dat mogelijk is zijn de antwoordmogelijkheden aangegeven en kunt u volstaan met het plaatsen van een kruisje.

Wellicht ten overvloede wil ik u er nogmaal op wijzen dat het de bedoeling is dat u bij de beantwoording van de vragen zich ook baseert op de filialen. Indien u om welke reden dan ook geen inzicht heeft in een bepaald cijfer en/of gegevens van een of meerdere filialen, wilt u dan zo vriendelijk zijn dat bij de betreffende vraag te vermelden?

IN DEZE VRAGENLIJST WORDT MET UITLEENCENTRUM STEEDS BEDOELD DE HOOFDVESTIGING EN DE DAARBIJ BEHORENDE FILIALEN.

LET U OOK OP EVENTUELE VERWIJZINGEN ACHTER BEPAALDE VRAGEN.

Het uitleencentrum

Eerst een aantal vragen betreffende de aard, de grootte, de ligging en de omvang van het uitleencentrum.

1. Sommige uitleencentra vormen een zelfstandige rechtspersoon, b.v. een stichting. Andere uitleencentra zijn een onderdeel van de overheid. Wat is de rechtspositionele vorm van uw uitleencentrum ?
 - gemeentelijke overheid
 - Onderdeel van de : provinciale overheid
 - andere overheid nl. :
 - Stichting
 - Vereniging
 - Anders nl. :

*Waarom
doe je met
werklessen?*

2. Hoeveel personen zijn er aangesteld bij het uitleencentrum ?
Eventuele vakatures kunt u meetellen. Part-timers telt u voor dat deel van de tijd dat ze bij u zijn aangesteld, bv. een part-timer die 2 dagen per week betaald werkt, telt u voor 2/5 persoon.

Op de hoofdvestiging werken . . . personen
Op de filialen werken . . . personen

3. Wilt u in onderstaand schema aangeven welke functies op uw centrum voorkomen, en hoeveel personen in die functies zijn aangesteld.

Kulturele leiding, leiding centrum,
directie, beheerder . . . personen
Medewerkers betrokken bij uitleen (galerie-
assistent) . . . personen
Technisch medewerkers (onderhoud, repara-
tie) . . . personen
Administratief medewerkers . . . personen
Hulpkrachten voor personen
Anders nl. : personen

4. Hoe zijn de uitleenpunten gevestigd ? (Op de stippellijn het aantal uitleenpunten opschrijven)

. . . . uitleenpunten gevestigd in bibliotheken
. . . . uitleenpunten gevestigd in kulturele centra
. . . . uitleenpunten zijn zelfstandig gevestigd
. . . . uitleenpunten zijn anders gevestigd nl. :
.

5. Hoe zijn de uitleenpunten gelegen ?

- uitleenpunten gelegen aan een drukke winkelstraat
- uitleenpunten gelegen in het centrum van de stad
- uitleenpunten gelegen in een woonwijk
- uitleenpunten elders gelegen nl. :

6. Hoeveel vierkante meter effectief vloeroppervlak heeft u voor de uitleen en de opslag ter beschikking ?

In de hoofdvestiging ca . . . m² ter beschikking voor expositie en ca . . . m² voor opslag.

In de filialen ca . . . m² ter beschikking voor expositie en ca . . . m² voor opslag.

misschien wel m³

Het bestand

Nu een aantal vragen over de omvang en de samenstelling van de kollektie.

7. Hoeveel werken worden in totaal door het uitleencentrum (= inclusief de filialen) beheerd ?

Door het uitleencentrum worden op op dit moment . . . kunstwerken beheerd.

8. Geeft u in het onderstaand schema aan hoe de werken die u op dit moment beheert verdeeld zijn over de verwervingsmogelijkheden. Het gaat niet om het aantal werken dat u weleens heeft beheerd, maar om de werken die u nu beheerd !

- vervolg- 8. werk specifiek verworven voor het kunstuitleencentrum
(dus met T.R.K.U.-geld, subsidie of doeluitkering)
waarvan . . . werken in bruikleen van de kunstenaar
. werken verworven in het kader van de Beeldende
Kunstenaars Regeling
. werken verworven in het kader van een gemeentelijke
of provinciale aankoopregeling
. werken op andere wijze verworven nl. :

9. Wij willen ook weten hoe de verwerving van kunstwerken in 1980
in elkaar zat.

In 1980 werden door het uitleencentrum . . . werken verworven
waarvan :

- werken in het kader van de T.R.K.U.,
waarvan . . . werken in bruikleen van de kunstenaar
. werken in het kader van de B.K.R.
. werken in het kader van een gemeentelijk en/of
provinciale aankoopregeling
. werken verworven op andere wijze, nl. :

10. Beheert u een centrum met kunstwerken die verkocht mogen worden ?

ik beheer een centrum met werken die alle verkocht
mogen worden

ik beheer een centrum met werken waarvan sommige werken
wel en sommige werken niet verkocht mogen worden

ik beheer een centrum met werken die geen van alle ver-
kocht mogen worden. (*gaat u verder met vraag 12*)

11. Uw centrum kan dus kunstwerken verkopen (*anders verder met
vraag 12*). Hoeveel kunstwerken heeft u in de laatste jaren
verkocht ?

-vervolg- 11. Indien het centrum nog niet bestond in een bepaald jaar, wilt u dat dan bij dat bepaalde jaar schrijven ?

- werken verkocht in '75, totaalbedrag f.
- werken verkocht in '76, totaalbedrag f.
- werken verkocht in '77, totaalbedrag f.
- werken verkocht in '78, totaalbedrag f.
- werken verkocht in '79, totaalbedrag f.
- werken verkocht in '80, totaalbedrag f.
- werken tot nu toe verkocht in 1981, voor een
totaalbedrag van f.

12. Wilt u in onderstaand schema aangeven hoe de werken die u beheert verdeeld zijn over de verschillende technieken in de beeldende kunst ,

100 e werken ~~aan~~ 2013

Beeldende techniek	aantal werken
olieverf <i>1 acryl</i>	ca . . . werken
zwart/wit grafiek	ca . . . werken
kleurgrafiek	ca . . . werken
zeefdruk <i>)</i>	ca . . . werken
gouache	ca . . . werken
aquarel	ca . . . werken
textiel	ca . . . werken
plastiek	ca . . . werken
anders nl.	ca . . . werken

*tekening
Collages*

13. Van hoeveel verschillende kunstenaars heeft u werken in de uitleen opgenomen ?

. . . . kunstenaars

14. Hoeveel kunstwerken zijn op dit moment uitgeleend ?

ca . . . kunstwerken uitgeleend aan particulieren

ca . . . kunstwerken uitgeleend aan niet-particulieren,
(instellingen, scholen en bedrijven etc.)

15. Hoeveel uitleningen vonden er plaats in 1980 ?

ca . . . uitleningen in 1980

Gebruikers

Nu een aantal vragen over de gebruikers van het centrum (= inclusief de filialen).

16. Hoeveel gebruikers staan bij u in het centrum ingeschreven en hoe zijn deze verdeeld over particuliere gebruikers en niet-particuliere gebruikers ?

. abonnementen van . . . particuliere gebruikers

. abonnementen van . . . niet-particuliere gebruikers

17. Wij willen ook weten hoe het verloop is geweest van de aantallen gebruikers in de afgelopen jaren.

In 1975 waren er ca . . . gebruikers. In dat jaar bedankten er ca . . . gebruikers en kwamen er ca . . . gebruikers bij.

In 1976 waren er ca . . . gebruikers. In dat jaar bedankten er ca . . . gebruikers en kwamen er ca . . . gebruikers bij.

In 1977 waren er ca . . . gebruikers. In dat jaar bedankten er ca . . . gebruikers en kwamen er ca . . . gebruikers bij.

-vervolg- 17. In 1978 waren er ca . . . gebruikers. In dat jaar bedankten er ca . . . gebruikers en kwamen er ca . . . gebruikers bij.
In 1979 waren er ca . . . gebruikers. In dat jaar bedankten er ca . . . gebruikers en kwamen er ca . . . gebruikers bij.
In 1980 waren er ca . . . gebruikers. In dat jaar bedankten er ca . . . gebruikers en kwamen er ca . . . gebruikers bij.

Aktiviteiten van het uitleencentrum

18. Tot slot willen wij u nog iets vragen over de activiteiten van het centrum. Een uitleencentrum kan op verschillende wijzen kenbaar maken dat zij kunst te leen aanbiedt. Hieronder worden een aantal van die mogelijkheden opgesomd. Wilt u voor elk van deze mogelijkheden aangeven of deze activiteit in uw centrum plaatsvindt ?

- opname in daarvoor bestaande rubrieken in (regionale) dagbladen (agenda e.d.)
- opname in de voorlichting over sociaal-kulturele activiteiten van de verantwoordelijke overheid
- deelname aan sociaal-kulturele activiteiten georganiseerd door de voor uw centrum verantwoordelijke overheid nl. :
- deelname aan sociaal-kulturele activiteiten niet georganiseerd door het uitleencentrum of de voor het centrum verantwoordelijke overheid nl. :
- sociaal-kulturele activiteiten georganiseerd door het uitleencentrum zelf nl. :
- uitgeven van folders en brochures
- andere activiteiten nl :

De vragenlijst wordt opgehaald door een medewerker van ons bureau, die dan ook met u een gesprek heeft over het functioneren van het uitleencentrum. Mag ik u van harte bedanken voor uw medewerking.

2.3.2. Checklist deelstudie 1 : Uitleencentra

De checklist heeft tot doel een handleiding te zijn voor de interviewer. Hij kan erin nagaan of alle onderwerpen in het gesprek aan de orde zijn gekomen en of ze vanuit de verschillende invalshoeken voldoende zijn belicht. In zo een checklist zijn de gespreksonderwerpen samengebracht onder centrale thema's. In de gesprekken is het goed mogelijk dat bepaalde onderwerpen onder geheel andere thema's aan de orde komen. Van belang is dat de interviewer alle onderwerpen uit de checklist aan de orde stelt. In het onderstaande treft u twee ontwerp-checklisten aan : één voor de beheerder van het uitleencentrum en één voor de selectiecommissie. Dit wordt voorafgegaan door een handleiding voor de interviewer. Voor verdere instructie en training van de interviewer wordt verwezen naar de opzet van het onderzoek.

Handleiding bij het vraaggesprek met het uitleencentrum

Je dient het gesprek te voeren met die persoon van het uitleencentrum waarmee je een afspraak hebt moeten maken. Het gesprek dat je moet gaan voeren is ruwweg samengesteld uit :

- introductie
- gespreksthemata's
- afsluiting

Voor een introductie worden in het onstaand tekstje wat handreikingen gedaan. De gespreksthemata's zijn gegroepeerd onder bepaalde onderwerpen. Alle onderwerpen moeten behandeld worden. Het is daarbij niet de bedoeling dat je in discussie treedt,

maar dat je de te ondervragen persoon indien noodzakelijk konfronteert met andere zienswijzen op het onderwerp.

Per onderwerp tref je dan ook een aantal standpunten aan die er op dit moment over het onderwerp bekend zijn.

Per onderwerp zijn je zoveel mogelijk relevante achtergrondgegevens over het uitleencentrum gegeven. Deze gegevens staan vermeld op het formulier dat je krijgt uitgereikt bij de instructie.

Nadat alle onderwerpen aan de orde zijn geweest, sluit je het gesprek af. Suggesties voor afsluitende woorden worden eveneens in onderstaande tekst gegeven.

LIJST VAN GESPREKSONDERWERPEN MET DE BEHEERDER VAN HET
KUNSTUITLEENCENTRUM

Kunstuitleencentrum :
Adres :
Telefoon :
Naam beheerder :
Datum & tijdstip afspraak :

INTRODUKTIE

Je vraagt naar de beheerder van het uitleencentra waarmee je voordien telefonisch een afspraak hebt gemaakt.

Goedemorgen/middag. Ik ben (naam interviewer). Zoals u weet voert de Stichting Research voor Beleid in opdracht van C.R.M. een onderzoek uit naar het functioneren van de uitleencentra. Het is daarover dat ik met u een gesprekje wil voeren. Een paar weken terug heeft u van de stichting een vragenlijst ontvangen. (Heeft u inmiddels gelegenheid gehad deze in te vullen ?) Zou ik het ingevulde vragenschema van u mogen hebben?¹⁾

VERGEET NIET TOESTEMMING TE VRAGEN HET VRAAGGESPREK OP EEN BANDRECORDER OP TE NEMEN !

Je neemt nu de vragenlijst en loopt samen met de beheerder de invulling door. Dit doe je door de onderwerpen van de vragenlijst aan de orde te stellen. LET OP : Je mag nooit zelf de invulling veranderen, ook niet wanneer er sprake is van een foutieve invulling.

¹⁾ De bedoeling is dat de interviewer op het moment dat hij de afspraak met de beheerder maakt, nagaat of de vragenlijst al ingevuld is. De afspraak moet zodanig gepland zijn dat de vragenlijst ingevuld is.

VRIJE BELEIDSRUIMTE

De eerste vraag in de vragenlijst betreft een vraag naar de juridische rechtspositionele vorm van het uitleencentrum. In principe zijn er twee mogelijkheden.

In het geval het een uitleencentrum betreft dat geen onderdeel vormt van de overheid, wanneer het dus een zelfstandige rechtspersoon is, dan vraag je naar het bestuur van deze rechtspersoon.

Wie zit in het bestuur van het uitleencentrum en op voordracht van wie ? In hoeverre is er een bemoeienis van het bestuur van het uitleencentrum met de dagelijkse leiding ? Hoe vaak worden er bestuursvergaderingen gehouden ? Wat zijn de precieze doelstellingen zoals die door het bestuur voor het uitleencentrum zijn vastgelegd ? Waarom zijn deze zo ?

In het geval je te maken hebt met een kunstuitleencentrum dat een onderdeel vormt van de overheid, dan vraag je naar de doelstellingen zoals die door de verantwoordelijke overheid zijn opgesteld.

Welke zijn de belangrijkste richtlijnen die u voor het te voeren beleid heeft gekregen van uw ambtelijke chef (c.q. gemeenteraadsleden, provinciale staatsleden) ?

Toelichting

Het bestuur en/of verantwoordelijke overheid bepaalt formeel wat er moet gebeuren. Het zal dat niet in detail uitwerken en/of voorschrijven. Het gaat erom inzicht te krijgen in de vrije beleidsruimte van de beheerder (de persoon die belast is met

de dagelijkse leiding). Welke richtlijnen geeft het bestuur en/of de verantwoordelijke overheid voor het te voeren beleid? Daarbij kunnen ook de volgende aspecten ter sprake worden gebracht :

- wervingsbeleid
- uitleenbeleid
- personeelsbeleid

VERWERVINGSBELEID

Selektiekommissie

De gemeente is verplicht in haar subsidieverordening er voor zorg te dragen dat er een toetsing plaatsvindt op artistieke kwaliteit van alle kunstwerken in de uitleen. Dit gebeurt door een selektiekommissie die door de overheid of door het uitleencentrum wordt samengesteld. Het uitleencentrum is altijd vertegenwoordigd in de selektiekommissie.

Door wie is de selektiekommissie ingesteld? Welke groepen zijn in de kommissie vertegenwoordigd? Welke algemene richtlijnen voor de verwerving worden er (door wie) gegeven en waarom? Is de kommissie voor de verschillende soorten werk (BKR-werk, T.R.K.U.-werk, ander werk) hetzelfde? Hoe vindt de selektie plaats voor de verschillende typen werken? (zie ook deze kopjes.)

Selektie op artistieke kwaliteit is voorgeschreven in de subsidieverordening. Naast dit selektiekriterium worden ook vaak andere criteria gebruikt. Men verwerft bijvoorbeeld alleen kunstwerken van kunstenaars uit de gemeente of de regio.

Wat vindt u van het principe van kwaliteitsbewaking door selectiecommissies samengesteld uit deskundigen ?
Denkt u dat kwaliteitsbewaking door deskundigen mogelijk is ?

In hoeverre wordt de selectie beïnvloed door het reeds eerder verworven werk (zelfde kunstenaar, zelfde type etc.) ?

Verwerft u ook werk van kunstenaars buiten de regio.
Zijn er voldoende "goede" kunstenaars in de regio ?

Aantal verworven werken

Wanneer er ieder jaar werken worden aangekocht met T.R.K.U.-gelden, het uitleencentrum over het gemeentelijk BKR-werk en ander overheidswerk kan beschikken, bestaat de kans dat er op kortere of langere termijn een verzadigingspunt bereikt wordt. De bedoeling is dat je nagaat wat het uitleencentrum met de kunstwerken gaat doen wanneer het aanbod groter mocht blijken dan de vraag. Het is belangrijk dat de aanbod van kunstwerken in relatie brengt met het BKR-werk. Vooral in de grote gemeenten bestaat er een groot aanbod van BKR-werk.

Wat gaat u doen met de kunstwerken wanneer mocht blijken dat uw voorraad te groot wordt ? Hoe zit dat voor de verschillende typen werken ? Hoe staat u tegenover verkoop van werk ?

BKR-werk

Het BKR-werk in de uitleen is altijd gemeentelijk BKR-werk. Dit BKR-werk wordt aangekocht door een BKR-kommissie. Deze kommissie heeft in principe geen relatie met de selectie-

*kommissie. Het zal echter voorkomen dat deze ten dele samen-
vallen. Soms gaat men er van uit dat het BKR-werk gemaakt is
door beroepskunstenaars en dus daarom aan artistieke kwali-
teit voldoet. Men toetst dan hoogstens op technische aspecten
met betrekking tot uitleen (niet te zwaar, te groot, te fra-
gile etc.) Voor centra waar geen BKR-werk voorkomt kun je dit
onderwerp overslaan.*

Hoe en op welke wijze beoordeelt de selectiekommissie het
BKR-werk. Hoe staat u ten opzichte van het BKR-werk in
de uitleen ? Welke criteria worden voor de selectie ge-
bruikt ? Wordt er nog apart op de artistieke kwaliteit
gelet van het BKR-werk ?

*Van belang is dat je vraagt naar het standpunt van de beheer-
der ten opzichte van verkoop van BKR-werk. BKR-werk mag in
principe niet verkocht worden. Je vraagt of het uitleencentrum
bemiddeld heeft bij de verkoop van BKR-werk (aantal malen).
BKR-werk van kunstenaars die weigeren mee te werken aan de
verkoop kan niet verkocht worden.*

Hoe gaat het met de verkoop van BKR-werk? Wordt daar
altijd de medewerking van de kunstenaar gevraagd ?
Zijn er kunstenaars die in voorkomende gevallen gewei-
gerd hebben aan de verkoop mee te werken ?

T.R.K.U.-werk

*Het T.R.K.U.-werk is werk dat met gelden van de overheid is
verworven ten behoeve van het uitleencentrum. De verantwoorde-
lijke overheden hebben deze gelden ontvangen in het kader van
een tijdelijke Rijksregeling.*

*Er doen zich nu een aantal mogelijkheden voor. T.R.K.U.-werk
kan worden aangekocht of gehuurd. Daarnaast kan het werk door*

*de overheid worden verworven (eigenaar is dan de overheid !)
of door het uitleencentrum (eigenaar is dan het uitleencentrum !)*

Hoe en op welke wijze beoordeelt de selectiecommissie het T.R.K.U.-werk ? Wie is de eigenaar van het werk ? Welke criteria worden er gebruikt ? Wordt er bij de verwerving gelet op beroepsmatigheid van de kunstenaar ? Welke criteria worden er gebruikt ? Mag dit werk verkocht worden ?

Ander gemeentelijk of provinciaal werk

Deze werken zijn verworven in het kader van een gemeentelijke en/of provinciale aankoopregeling. Ze zijn meestal niet aangekocht met het doel te functioneren in de kunstuitleen.

Hoe en op welke wijze beoordeelt de selectiecommissie het ander gemeentelijk of provinciaal werk ?
Wie heeft het werk oorspronkelijk geselecteerd ? Heeft een eventuele aankoopcommissie dezelfde samenstelling als de selectiecommissie ? Wordt dit werk nog apart beoordeeld op artistieke normen door de selectiecommissie ?

UITLEENBELEID

De verantwoordelijke overheid kan via bijvoorbeeld de subsidieverordening invloed uitoefenen op het uitleenbeleid. Een belangrijk onderdeel van het uitleenbeleid zijn : de abonnements-tarieven (welke typen van abonnementen en de daarbij behorende prijzen er in het uitleencentrum worden gehanteerd vind je in een informatiebijlage bij deze checklist.)

Wie bepaalt de tarieven en de type abonnementen ?
Hoe is de samenstelling van het tarief ? Hoe zat dat voor 1 januari 1980 ? Waarom worden deze tarieven gehanteerd ?

Gebruikers

Wij zouden graag een profielschets hebben van de gebruikers van het centrum. Probeer die te verkrijgen door middel van een aantal karakteristieken. Van iedere karakteristiek kun je laten aangeven in hoeverre die van toepassing is op de gebruikers van het centrum.

Wat kunt u zeggen over de leeftijd, opleiding, culturele belangstelling, deelname aan culturele activiteiten etc. van de gebruikers van het centrum. Waar wonen de gebruikers ? Hoeveel in het verzorgingsgebied ? Hoeveel niet ? Hoe beoordeelt de gebruiker de kollektie ?

Werving van gebruikers/promotion uitleencentrum

De werving van nieuwe gebruikers kan op verschillende wijzen gebeuren. Je kunt daarbij denken aan : het goedkoop aanbieden van een kunstwerk (thema tentoonstellingen), kortingen op het abonnement, kado-abonnementen etc. Probeer er achter te komen welke activiteiten door het centrum ondernomen worden om nieuwe gebruikers aan te trekken.

Welke activiteiten onderneemt het centrum om nieuwe klanten te werven ? Op welke bevolkingsgroep richt het zich dan in het bijzonder ?

Centra bereiken op dit moment naar schatting tussen

0,5 en 5% van de huishoudens in het verzorgingsgebied.

Wat denkt u dat het maximale bereik is ?

Edukatie van gebruikers

Vaak wordt dan ook de edukatie van (potentiële) gebruikers als een van de doelstellingen van de kunstuitleen gezien. Wij zijn nu geïnteresseerd in de specifieke activiteiten van het centrum die erop gericht zijn op edukatie van haar (potentiële) gebruikers.

Het spreekwoord : "Wat de boer niet kent, eet hij niet" is wellicht ook van toepassing op beeldende kunst. Op welke wijze tracht u gebruikers vertrouwd te maken met "moeilijkere vormen" van beeldende kunst.

Presentatiemogelijkheden

Over welke informatie/dokumentatievoorzieningen beschikt hij. Hoe worden ze gebruikt (dia-representatie, schuifwanden, draai-standaards etc.)

PERSONEELSBELEID

Wie stelt nieuwe personeelsleden aan ? Welke opleiding wordt er verwacht van kandidaten voor de functie van beheerder, van uitleenassistent, van personen die de kunstwerken onderhouden, of repareren ?

Vraag zo nodig ook toelichting op het antwoord op vraag 2 en 3 uit de vragenlijst :

Hoe staat u tegenover een personeelsopleiding ? Door wie moet dat georganiseerd worden ?

VESTIGING

De vestiging van een uitleencentrum is veelal in een openbare bibliotheek, centrum voor kulturele activiteiten (zie vraag 4 en 5 van de vragenlijst). Ook komt het voor dat er sprake is van zogenaamde winkelvestigingen. Probeer er achter te komen wat door de beheerder als voor- of nadeel van de plaats van vestiging wordt gezien.

Wat vindt u van de plaats van vestiging ?

Ligging ? De aard en de soort ruimte waarover u kunt beschikken ?

Samenwerking met de verantwoordelijke overheid

Tot slot van het vraaggesprek stel je de samenwerking met de verantwoordelijke overheid aan de orde. In het geval er sprake is van een overheids-uitleencentrum stel je de aangepaste vraag naar de samenwerking met de andere afdelingen van de verantwoordelijke overheid. Hierbij komen in elk geval de volgende onderwerpen aan de orde :

- algemene mening over decentralisatie ?
- friktiepunten in de samenwerking tussen uitleencentrum en verantwoordelijke mogelijkheden en de mogelijke oplossingen
- knelpunten in de T.R.K.U.
- wat moet er gebeuren na de T.R.K.U. en waarom.

Met de T.R.K.U. heeft de Rijksoverheid vooralsnog besloten voor een gedecentraliseerde aanpak. Wat vindt u daarvan ?
Wat ziet u als voordelen/nadelen ?

De Rijksoverheid heeft geen rechtstreekse bemoeienis met uitleencentra. Zij legt de verantwoordelijkheid voor het centrum bij de gemeente of provincie. Belangrijke voorwaarde van het Rijk aan de verantwoordelijke overheid om in aanmerking te komen voor een Rijksbijdrage is dat de gemeente of provincie het uitleencentrum in staat moet stellen een verantwoorde exploitatie te voeren. Dat wil zeggen het uitleencentrum wordt door de gemeente of provincie gesubsidieerd voor : personeelslasten, lasten van huisvesting, dokumentatie (ca 5% van de T.R.K.U.-gelden zijn hier eveneens voor bestemd), voorlichting etc. terwijl de T.R.K.U.-gelden uitsluitend bestemd zijn voor de verwerving van kunstwerken : de T.R.K.U.-werken.

Denkt u dat de gemeente/provincie de haar gegeven verantwoordelijkheid waar maakt ? Zo ja waarom, zo nee waarom niet ?

Vindt u dat de afstemming tussen de lokale kulturele voorzieningen nu beter verloopt ? Zijn er landelijke akties waaraan nu na invoering van de T.R.K.U. niet meer wordt deelgenomen ? (Hierbij kan gewezen worden op de overkoepelende organisaties V.O.A. en F.K.U., landelijke manifestaties.)

Zijn de subsidiegelden van de verantwoordelijke overheden toereikend voor een goede exploitatie ? Voor welke doeleinden zoudt u meer geld wensen ?

ANDERE VRAGEN

De mogelijkheid bestaat dat op grond van ons reeds bekende gegevens waarop we een nadere toelichting willen hebben nog een paar vragen stellen. Deze zijn dan te vinden in de bij-

lage bij deze checklist. Waar dan een aantal bekende kerngegevens van het uitleencentrum zijn weergegeven. In dat geval stelt u eerst deze vragen en begint dan aan de afsluiting.

AFSLUITING

Zijn er nog zaken die u belangrijk vindt en die niet in dit gesprek aan de orde zijn geweest ?

Mag ik u dan van harte bedanken voor uw medewerking.

Me p 33

LIJST VAN GESPREKSONDERWERPEN MET DE VERTEGENWOORDIGER VAN DE
SELEKTIEKOMMISSIES

Kunstuitleencentrum :
Adres :
Telefoon :
Naam vertegenwoordiger uitleencentrum :
Adres :
Telefoon :
Datum & tijdstip afspraak :

INTRODUKTIE

Je maakt een afspraak voor een interview met de persoon die wij je hebben opgegeven. Overtuig je ervan dat je met de juiste man spreekt.

Goedemorgen/middag. Ik ben (naam interviewer). Zoals u weet wordt er in opdracht van het Ministerie van C.R.M. door de Stichting Research voor Beleid een onderzoek gedaan naar de kunstuitleen. U heeft daarover een brief van ons bureau ontvangen. Ik wil met u een gesprekje houden over de selectie van kunstwerken en het functioneren van de kommissie.

VERGEET NIET TOESTEMMING TE VRAGEN HET VRAAGGESPREK OP EEN BANDREKORDER OP TE NEMEN !

VRIJE BELEIDSRUIMTE

Is de selectiekommissie alléén verantwoordelijk voor de

verwerving van de werken of worden er u voorschriften gegeven door het uitleencentrum en/of de verantwoordelijke overheid ? Zijn er andere criteria naast artistieke criteria ? Hoe wordt door de kommissie het begrip artistieke criteria ingevuld ?

Dr. M. A. A. A.

VERWERVINGSBELEID

Selektiekommissie

De gemeente is verplicht in haar subsidieverordening er voor zorg te dragen dat er een toetsing plaatsvindt op artistieke kwaliteit van alle kunstwerken in de uitleen. Dit gebeurt door een selektiekommissie die door de overheid of door het uitleencentrum wordt samengesteld. Het uitleencentrum is altijd vertegenwoordigd in de selektiekommissie.

Door wie is de selektiekommissie ingesteld ? Welke groepen zijn in de kommissie vertegenwoordigd ? Welke algemene richtlijnen voor de verwerving worden er (door wie) gegeven en waarom ? Is de kommissie voor de verschillende soorten werk (BKR-werk, T.R.K.U.-werk, ander werk) hetzelfde ? Hoe vindt de selektie plaats voor de verschillende typen werken ? (zie ook deze kopjes.)

Selektie op artistieke kwaliteit is voorgeschreven in de subsidieverordening. Naast dit selektiekriterium worden ook vaak andere criteria gebruikt. Men verwerft bijvoorbeeld alleen kunstwerken van kunstenaars uit de gemeente of de regio.

Wat vindt u van het principe van kwaliteitsbewaking door selektiekommissies samengesteld uit deskundigen ?

Denkt u dat kwaliteitsbewaking door deskundigen mogelijk is ?

In hoeverre wordt de selectie beïnvloed door het reeds eerder verworven werk (zelfde kunstenaar, zelfde type etc.) ?

Verwerft u ook werk van kunstenaars buiten de regio.

Zijn er voldoende "goede" kunstenaars in de regio ?

BKR-werk

Het BKR-werk in de uitleen is altijd gemeentelijk BKR-werk. Dit BKR-werk wordt aangekocht door een BKR-kommissie. Deze kommissie heeft in principe geen relatie met de selectie-kommissie. Het zal echter voorkomen dat deze ten delen samen-vallen. Soms gaat men er van uit dat het BKR-werk gemaakt is door beroepskunstenaars en dus daarom aan artistieke kwaliteit voldoet. Men toetst dan hoogstens op technische aspecten met betrekking tot uitleen (niet te zwaar, te groot, te fragile etc.) Voor centra waar geen BKR-werk voorkomt kun je dit onderwerp overslaan.

Hoe en op welke wijze beoordeelt de selectiekommissie het BKR-werk. Hoe staat u ten opzichte van het BKR-werk in de uitleen ? Welke criteria worden voor de selectie gebruikt ? Wordt er nog apart op de artistieke kwaliteit gelet van het BKR-werk ?

T.R.K.U.-werk

Het T.R.K.U.-werk is werk dat met gelden van de overheid is verworven ten behoeve van het uitleencentrum. De verantwoorde-

lijke overheden hebben deze gelden ontvangen in het kader van een tijdelijke Rijksregeling.

Er doen zich nu een aantal mogelijkheden voor. T.R.K.U.-werk kan worden aangekocht of gehuurd. Daarnaast kan het werk door de overheid worden verworven (eigenaar is dan de overheid !) of door het uitleencentrum (eigenaar is dan het uitleencentrum !)

Hoe en op welke wijze beoordeelt de selectiecommissie het T.R.K.U.-werk ? Wie is de eigenaar van het werk ? Welke criteria worden er gebruikt ? Wordt er bij de verwerving gelet op beroepsmatigheid van de kunstenaar ? Welke criteria worden er gebruikt ? Mag dit werk verkocht worden ?

Hoe is de praktische gang van zaken bij de selectie ?

Ander gemeentelijk of provinciaal werk

Deze werken zijn verworven in het kader van een gemeentelijke en/of provinciale aankoopregeling. Ze zijn meestal niet aangekocht met het doel te functioneren in de kunstuitleen.

Hoe en op welke wijze beoordeelt de selectiecommissie het ander gemeentelijk of provinciaal werk ? Wie heeft het werk oorspronkelijk geselecteerd ? Heeft een eventuele aankoopcommissie dezelfde samenstelling als de selectiecommissie ? Wordt dit werk nog apart beoordeeld op artistieke normen door de selectiecommissie ?

ANDERE VRAGEN

De mogelijkheid bestaat dat op grond van ons reeds bekende gegevens waarop we een nadere toelichting willen hebben nog een paar vragen stellen. Deze zijn dan te vinden in de bijlage bij deze checklist. Waar dan een aantal bekende kerngegevens van het uitleencentrum zijn weergegeven. In dat geval stelt u eerst deze vragen en begint dan aan de afsluiting.

AFSLUITING

Zijn er nog zaken die u belangrijk vindt en die niet in dit gesprek aan de orde zijn geweest ?

Mag ik u dan van harte bedanken voor uw medewerking.

2.3.3. Checklist deelstudie 2 : Overheden

De checklist overheden heeft tot doel een handleiding en leidraad voor de interviewer te zijn in zijn gesprek met de hoogst geplaatste ambtenaar van de verantwoordelijke overheid. In het onderstaande wordt een ontwerp gepresenteerd van de lijst met gespreksonderwerpen met de ambtenaren. Deze is eveneens samengesteld uit 3 delen :

- introductie
- gespreksonderwerpen
- afsluiting

LIJST VAN GESPREKSONDERWERPEN MET AMBTENAREN VAN DE VERANT-
WOORDELIJKE OVERHEID

Naam uitleencentrum :
Adres :
Naam Ambtenaar :
Adres :
Telefoon :
Datum & tijdstip afspraak :

INTRODUKTIE

Je vraagt naar de ambtenaar waarmee je een afspraak hebt moeten maken.

Goedemorgen/middag. Ik ben (naam interviewer). Zoals u weet wordt in opdracht van C.R.M. een onderzoek gedaan naar het functioneren van de kunstuitleencentra (verwijs eventueel naar brief). Doel van het onderzoek is op basis van de te verwerven inzichten te komen tot beleidsaanbevelingen ten aanzien van inrichting en situering van het beleidsinstrument kunstuitleen. Wij willen nu met u een gesprekje voeren dat ons inzichten moet geven in de relatie tussen de overheid en het uitleencentrum.

VERGEET NIET TOESTEMMING TE VRAGEN HET VRAAGGESPREK OP EEN BAND RECORDER OP TE NEMEN !

DECENTRALISATIE

Eerst even in het algemeen uw antwoord, dus niet uitslui-

tend op de plaatselijke situatie betrekken. Bent u tevreden met de decentralisatie van het beleidsinstrument kunstuitleen ?

Aan de decentralisatie van het beleidsinstrument kunstuitleen zijn een aantal aspecten te onderscheiden. Het is de bedoeling dat je bovenstaande vraag verdiept naar die aspecten. Je vraagt dan ook naar de plaatselijke situatie !

Uniformiteit

Landelijke uniformiteit wordt door sommige personen als wenselijk gezien.

Hoe staat u tegenover een harmonisering en uniformering van de Nederlandse uitleencentra ?

Gelijkheidsoverwegingen

Doordat de T.R.K.U. alleen van toepassing is (in geval van provinciale overheid is dit niet van toepassing) op gemeenten met meer dan 30.000 inwoners, bestaat de mogelijkheid van toeloop van gebruikers buiten het verzorgingsgebied, waarvoor geen geld van het rijk wordt ontvangen. De bedoeling is dat over een paar jaar de gemeente een bijdrage ontvangt op basis van het aantal inwoners. In 1980 was de Rijksbijdrage gebaseerd op het aantal uitgeleende werken. Probeer er achter te komen hoe men staat ten opzichte van de verdeelsleutel. Breng ook naar voren dat de Rijksbijdrage alleen gebruikt mag worden voor verwerving van kunstwerken.

Hoe staat u tegenover de verdeelsleutel zoals die nu en straks gehanteerd wordt ? Vindt u dat de gemeente

door mogelijke toeloop van gebruikers buiten het verzorgingsgebied wel in staat is de verantwoordelijkheid te dragen ? Waarom ?

Hoe denkt u over de bestemming van de gelden ? Wilt u liever een bijdrage in de exploitatie dan een bijdrage in de verwerving ?

Ekonomische politiek ten aanzien van kunstenaars

Zonder een zekere bemoeienis van de centrale overheid is er geen inkomenspolitiek voor kunstenaars te voeren. Binnen zekere grenzen is er met de T.R.K.U. een vrije beleidsruimte gelaten voor de lagere overheden. Konkreet denken we hierbij aan de aankoopbedragen van kunstwerken, aankoop bij kunstenaars uit de eigen regio.

Voert u een economische politiek ten aanzien van de kunstenaars in uw verzorgingsgebied ? Op welke wijze ?

Wordt het beleidsinstrument kunstuitleen door u aangewend om een economische politiek ten aanzien van kunstenaars te voeren ?

Kunstuitleen in nationaal versus lokaal perspectief

Wordt er in uw ogen doeleinden in het kunstuitleenbeleid nagestreefd die van nationaal of juist van regionaal dan wel lokaal belang zijn ?

Demokratische invloed van de burgers

Op welke wijze komt in uw ogen de gedecentraliseerde besluitvorming —het op direkte wijze rekening houden met

de wensen van de burger ter plaatse ten aanzien van aard en omvang van concrete kulturele voorzieningen— tot uitdrukking ?

Hoe zit dat in het bijzonder met betrekking tot de kunstuitleen ?

Maatwerk

"Decentralisatie leidt tot beslissingen die rekening houden met de specifieke omstandigheden ter plaatse." is een veelgehoorde gedachte. Op welke wijze wordt het gevoerde uitleenbeleid toegespitst op de plaatselijke omstandigheden ? Met welke lokale omstandigheden wordt daarbij rekening gehouden ?

Samenhang met andere (sociaal-) kulturele voorzieningen

Als argument voor decentralisatie wordt wel de samenhang genoemd met de andere welzijnsvoorzieningen. Wat kunt u hierover zeggen ? Hoe is dat bij u geregeld ?

argumenten tegen decentralisatie

LAGERE OVERHEID — RIJKSOVERHEID

Thema's die je aan de orde kunt stellen :

- BKR-werk
- selectiekommissie
- exploitatievoorwaarden
- aanwending T.R.K.U.-gelden
- T.R.K.U. zelf

Wat vindt u belangrijke probleempunten met betrekking tot de voorwaarden die de Rijksoverheid stelt aan de verantwoordelijke overheden om in aanmerking te komen voor een Rijksbijdrage ? Op welke plaatsen vindt u dat uw verantwoordelijkheid ten aanzien van het uitleencentrum door de huidige regeling -de T.R.K.U.- te sterk wordt ingeperkt.

UITLEENCENTRUM - LAGERE OVERHEID

Thema's die je aan de orde kunt stellen zijn :

- *BKR-werk*
- *selektiekommisssie*
- *exploitatievoorwaarden*
- *aanwending T.R.K.U.-gelden*

De mogelijkheid bestaat dat op grond van ons reeds bekende gegevens waarop we een nadere toelichting willen hebben nog een paar vragen stellen. Deze zijn dan te vinden in de bijlage bij deze checklist. Waar dan een aantal bekende kerngegevens van de overheid zijn weergegeven. In dat geval stelt u eerst deze vragen en begint dan aan de afsluiting.

Welke belangrijke extra voorwaarden stelt u aan het uitleencentrum ? Wat zijn belangrijke meningsverschillen tussen het centrum en de lagere overheid ?

AFSLUITING

Zijn er nog zaken die u belangrijk vindt en die niet in dit gesprek aan de orde zijn geweest ?

Mag ik u dan van harte bedanken voor uw medewerking.

2.3.4. Checklist deelstudie 3 : Overkoepelende organisatie

Op dit moment is het niet mogelijk een uitwerking te geven aan deze lijst van gespreksonderwerpen. De resultaten van de deelstudies 1,2 en 4 moeten de onderwerpen aandragen voor deze checklist. Een uitwerking van deze lijst van gespreksonderwerpen is pas te geven in het najaar van 1983.

2.4. Opzet van het onderzoek

2.4.1. Onderzoekspopulaties deelstudie 1,2 en 3

Uit de gegevens van het vooronderzoek bleek dat er in de praktijk onderscheid wordt gemaakt tussen hoofdvestiging en dependance van het uitleencentrum. Het komt er op neer dat de hoofdvestiging het beleid bepaalt, zodat daar tevens de informatie kan worden ingewonnen over de dependances. Verder bleken drie uitleencentra¹⁾ in Nederland te functioneren die geen subsidie ontvangen :

- S.B.K.-Apeldoorn²⁾
- Artotheek Galerie Groningen
- Kunstuitleencentrum Bergen

Op grond van de mogelijkheden die deze T.R.K.U. biedt kan het aantal kunstuitleencentra zich in de toekomst uitbreiden. Denkbaar is ook dat om andere redenen het aantal uitleencentra zich uitbreidt (bv. initiatieven van galeriehouders, particuliere initiatieven van kunstenaars). Om van dergelijke initiatieven op de hoogte te komen worden vakbladen (Museum-journaal, Federatie-nieuws, BK-berichten, Boekmanbrief,

¹⁾ De vierde, de Artotheek Rhenen, is opgeheven. Een nieuwe artotheek te Rhenen is opgericht. De gemeente Apeldoorn, de verantwoordelijke overheid, heeft wel gelden ontvangen t.b.v. dit uitleencentrum maar deze ter beschikking gesteld van een inmiddels opgericht gemeentelijk kunstuitleencentrum.

En Handboek van de Beeldende Kunsten bekeken. Ook zal er regelmatig telefonisch contact worden opgenomen met gemeenten die geen uitleencentrum subsidiëren maar wel aan de voorwaarde gesteld in de T.R.K.U. (meer dan 30.000 inwoners) voldoen.

In het onderzoek populatie deelstudie 1 worden alle gesubsidieerde uitleencentra en de drie genoemde niet-gesubsidieerde uitleencentra betrokken (zie bijlage 1). Het in het onderzoek betrekken van nieuw op te richten centra zal steeds aan de B.K.-vergadering worden voorgelegd.

In het onderzoek populatie deelstudie 2 worden al die overheden betrokken die uitleencentra subsidiëren.¹⁾ Een lijst van overheden die nu voornemens zijn een uitleencentrum te exploiteren dan wel te subsidiëren wordt gegeven in bijlage 1.

De populatie van overkoepelende organisaties die in het onderzoek wordt betrokken is nu niet te geven.

Als relevante organisaties worden gezien :

- vakorganisaties beeldende kunstenaars
- advieslichamen van de overheden
- kunstuitleenorganisaties (F.K.U. en V.O.A.)
- organisaties van verantwoordelijke overheden (V.N.G. en I.P.O.C.)

Een definitieve afbakening van de populatie van overkoepelende organisaties zal in 1983 plaatsvinden.

¹⁾ Uit de gegevens van het vooronderzoek bleek dat er een aantal (rand-)gemeentes zijn die bijdragen in een deel van de kosten van het kunstuitleen centrum van een andere gemeente. Op grond van de gegevens is een onderscheid te maken naar gemeentes die een bijdrage geven en gemeentes die subsidie geven en een deel van het beleid ten aanzien van het kunstuitleen centrum bepalen. Alleen de gemeentes die subsidiëren worden in het onderzoek betrokken.

2.4.2. Interviewers

De interviewers zullen in 1981 in de maand mei gehouden worden door ± 5 interviewers van de Dienst Sociaal-Wetenschappelijk Onderzoek.¹⁾

Deze periode valt (meestal) net na de periode waarin het uitleencentrum de subsidieaanvraag heeft gereed gemaakt. De lagere overheden hebben veelal de sluitingsdatum voor aanvraag van de subsidie vastgesteld op 1 april.

Het ligt in de bedoeling dat één interviewer zowel het gesprek voert met het uitleencentrum, met de selectiecommissie als met de verantwoordelijke overheid. De gesprekken die de interviewers houden worden vastgelegd op een bandrekorder, mits de te interviewen persoon daar geen bezwaar tegen maakt. Het eerste gesprek dat een interviewer met een cluster (uitleencentrum, selectiecommissie, overheid) gaat houden wordt bijgewoond door een medewerker van de stichting.

De interviewers hebben allen een cursus gevolgd (waarin algemene regels van het interviewen uiteen zijn gezet) en ervaring met interviewen. De interviewinstructie t.b.v. dit onderzoek beperkt zich tot het vormen van een goed begrip van het onderzoek, de Kunstuitleen, de T.R.K.U., structuur van de uitleencentra, decentralisatie, de kaderwet Specifiek Welzijn, V.O.A.-F.K.U., selectiecommissies etc. Dit gebeurt aan de hand van schriftelijke informatie.

Tijdens de interviewinstructie worden de lijsten met gespreksonderwerpen met de interviewers doorgesproken.

1) Konform het onderzoeksvoorstel betekent dit :
in 1981 : gesprekken met uitleencentra, overheden en selectiecommissies
in 1982 : gesprekken met overheden
in 1983 : gesprekken met uitleencentra, overheden, selectiecommissies en overkoepelende organisaties.

Daarna krijgen de interviewers de gelegenheid de hen verstrekte gegevens te bestuderen en te verwerken. Ongeveer een week na de instructie vindt er een interviewtraining plaats door middel van een rollenspel.

2.4.3. *Vragenlijsten*

De vragenlijsten worden in maart 1981, 1982 en 1983 aan de uitleencentra verstuurd. De inhoud van de vragenlijsten wordt indien nodig voor de jaren 1982 en 1983 aangepast.

De uitleencentra worden verzocht deze vragenlijsten in te vullen en in te leveren bij de interviewer die het uitleencentrum in mei voor een gesprek met de beheerder bezoekt. Voor het jaar 1982 wordt er gewerkt met retour-enveloppes. In het geval van onduidelijkheden in de invulling van de vragenlijsten, wordt het uitleencentrum telefonisch om inlichtingen/verduidelijking gevraagd.

Een ontwerp voor de begeleidende brief in het onderzoeksjaar 1981 wordt u in het onderstaande gegeven. In deze brief wordt uiteengezet :

- doel van het onderzoek
- opzet van het onderzoek
- verzoek tot deelname

Aan de overheden, selectiecommissies en te zijner tijd de te interviewen overkoepelende organisaties wordt een brief verstuurd van gelijke strekking.

Geachte mevrouw/mijnheer

In opdracht van het Ministerie van C.R.M. wordt er een onderzoek ingesteld naar het functioneren van het beleidsinstrument Kunstuitleen. Het onderzoek wordt uitgevoerd door de Stichting Research voor Beleid. In verband met dit onderzoek hebben wij u reeds in december 1980 schriftelijk benaderd.

Wij willen u bedanken voor de medewerking die u toen aan het onderzoek gaf, door ons de gevraagde informatie te geven. Sinds die tijd hebben wij een aantal oriënterende gesprekken gevoerd met beheerders van uitleencentra, ambtenaren van gemeentelijke, provinciale en Rijksoverheid, V.N.G., Raad voor de Kunst en enkele personen uit de kringen van overkoepelende organisaties.

De door u en de andere informanten verstrekte informatie heeft ons in staat gesteld het oorspronkelijke onderzoeksvoorstel "kunstuitleen" uit te werken. In het onderstaande wordt in het kort het doel en de opzet van het onderzoek uiteengezet zoals dat in samenspraak met de opdrachtgever en begeleidingskommissie is opgesteld.

De doelstelling van het onderzoek kunstuitleen is :

'Geef op basis van een evaluatie van de kunstuitleen en het overheidsbeleid dat daarop van toepassing is, beleidsaanbevelingen ten aanzien van inrichting en situering van het beleidsinstrument.'

Daarvoor is het nodig na te gaan in hoeverre het beleidsinstrument kunstuitleen functioneert gezien haar doelstellingen en in

hoeverre de Tijdelijke Regeling Kunstuitleen (T.R.K.U.) bevorderend dan wel belemmerend werkt op het functioneren van het beleidsinstrument kunstuitleen.

Om tot verwezenlijking van de doelstelling van het onderzoek te geraken zal het noodzakelijk zijn informatie te verzamelen bij kunstuitleencentrum, lagere overheid, belanghebbende overkoepelende organisatie en selectiecommissie.

Bij de kunstuitleencentra zal dat gebeuren door :

- het verzamelen van schriftelijke informatie (jaarverslagen, folders, andere publikaties)
- door schriftelijke interviews omstreeks maart 1981, 1982 en 1983
- door mondelinge interviews omstreeks mei 1981 en 1983

Verder wordt een aantal uitleencentra gevraagd hun medewerking te verlenen aan dat deel van het onderzoek waar de informatie wordt verzameld bij selectiecommissieleden en bestand.

Wij rekenen erop dat u uw medewerking aan het onderzoek wilt verlenen. Bij deze brief vindt u de schriftelijke vragenlijst die wij u vragen in te vullen. In de maand april wordt u door een interviewer benaderd die met u een afspraak maakt voor een mondeling interview. De bedoeling is dat u hem de ingevulde vragenlijst overhandigt.

Indien u nog vragen heeft over het onderzoek, de opzet en het doel ervan, dan kunt u ons gedurende kantoor uren bereiken onder telefoonnummer 071 - 212996.

U kunt dan vragen nar Inge Theunissen, Jan van Helvert of
André Coenen die het onderzoek uitvoeren. Hopende op een
prettige samenwerking,

Met vriendelijke groet,

Drs. A.W.M. Coenen.

2.4.4. Dokumentenverzameling

Dokumenten worden verzameld bij : overheden, uitleencentra en overkoepelende organisaties. Op meerdere tijdstippen in het jaar worden deze informatiebronnen telefonisch dan wel schriftelijk benaderd en gevraagd de door hen opgestelde stukken met betrekking tot Kunstuitleen in de ruimste zin op te sturen. Dit betreft stukken als :

- folders van het uitleencentrum en andere schriftelijke stukken bestemd voor het gebruikerspubliek
- stichtingsstatuten e.d.
- jaarverslagen
- accountantsrapporten
- onderzoeksverslagen
- begrotingen
- subsidie-aanvragen
- aanvragen voor Rijkshijdrage
- subsidieverordeningen
- nota's over Kunstuitleen, Kunst en Cultuur
- standpuntverklaringen van overkoepelende organisaties zoals : BBK, BBKa, BBK69, Kunstenbond, FNV, Federatie van kunstenaarsverenigingen, Raad voor de Kunst, Culturele Raden, VNG, IPOC, VOA, FKU

De boven voorgestelde methode van documentenverzameling heeft tot gevolg dat meningen over Kunstuitleen , Kunst, Cultuur en decentralisatie van andere informatiebronnen (bv. toespraken ministers, geïnteresseerde leken) niet worden verzameld. Om ook deze meningen zo goed mogelijk te inventariseren worden een aantal dag-, week- en vakbladen¹⁾ doorgenomen. Met de Boekmanstichting, die een dokumentatietoek heeft op het terrein van de kunsten, wordt eveneens contact onderhouden over relevante litera-

1) Dagbladen : Volkskrant, NRC, Staatscourant
Weekbladen : De Tijd, Elsevier, Vrij Nederland
Vakbladen : BK-berichten, Federatie-nieuws, Boekmanbrief

2.4.5. Dataverwerking

Schriftelijke enquête

Die data die verzameld wordt door middel van de schriftelijke vragenlijst wordt per komputer verwerkt. In totaal bestaat de informatie die wordt opgeslagen uit circa 40 rekords van elk circa 150 (50 x 3) gegevens.

Om de invoering van deze gegevens goed te laten verlopen wordt er te zijner tijd een kode-boek opgesteld.

Mondelinge interviews

De mondelinge interviews worden (zoveel mogelijk) op een bandrekorder opgenomen. Dit stelt de interviewer in staat bij het opstellen van het verslag van het gesprek nog eens te beluisteren wat er gezegd is. Een zo goed mogelijke en volledige schriftelijke weergave van hetgeen besproken is wordt hiermee nagestreefd.

In een later stadium heeft de onderzoeker de mogelijkheid terug te grijpen op de bandopname en vervolgens indien nodig de interviewer en/of geïnterviewde voor verduidelijking te benaderen.

De in de verslagen vastgelegde informatie wordt naar onderwerp gerubriceerd. Hiervoor is een klassifikatie noodzakelijk.

Het klassifiseren geschiedt op twee wijzen :

- Het opdelen van gesprekselementen die wat het onderwerp in kwestie betreft telkens min of meer gelijk zijn

- het onderverdelen van de onderwerpen in te onderscheiden meningen/opinies/konstateringen

Het te hanteren klassifikatiesysteem wordt opgezet vanuit de probleemstelling van het onderzoek en is gericht op de doelstelling van het onderzoek. Het opstellen van een voor de analyse bruikbaar klassifikatiesysteem kan pas achteraf – dat wil zeggen nadat de interviews gehouden zijn – plaatsvinden. Zoveel mogelijk zullen de geklassificeerde gegevens ook per komputer verwerkt worden.

Dokumentenverwerking

De verzamelde dokumenten worden in vier groepen van herkomst verdeeld :

- kunsttulleentra
- overheden (gemeentelijke en provinciale)
- overkoepelende organisaties
- andere herkomst

Binnen iedere groep worden de dokumenten naar soort en onderwerp onderverdeeld. Op de wijze zoals bij de verwerking van de mondelinge interviews beschreven is wordt er een klassifikatiesysteem ontworpen om de verzamelde dokumenten te verwerken.

2.4.6. *Data-analyse*

De allereerste analysestap is het "simpele" tellen van het aantal onderzoekselementen dat in een bepaalde kategorie van een bepaalde variabele valt. De volgende stap is het combineren, het verband leggen tussen waargenomen waarden van onderzoekselementen en de onderzoekselementen zelf. Door orde te scheppen in de

veelheid van indrukken die over het funktionieren van kunst-
uitleencentra zijn verzameld, worden gelijksoortige indruk-
ken, indrukken van gelijke herkomst etc. samengevoegd tot
min of meer zelfstandige structuren. Door middel van de waar-
nemingen wordt de structuur waar we naar zoeken, opgebouwd.
Het vertrekpunt daarbij is de structuur van het "veld" zoals
die gegeven is in de inleiding van het onderzoeksvoorstel
kunstuitleen. Uit de wisselwerking tussen onze verbeeldings-
kracht en onze waarnemingen worden nieuwe structuren gescha-
pen waarin nieuwe verbanden zijn gelegd.

Tot slot komt de interpretatie. Interpreteren wil zeggen het
trekken van konklusies die uitgaan boven de waarnemingsre-
sultaten en de gevonden structuren zelf. Er wordt getracht
een indruk te krijgen van het wezenlijke achter de uiterlijke
verschijnselen. Het gezond verstand moet ons leiden tot de
interpretatie, alternatieve interpretatie en het verwerpen
(op basis van waarnemingsfeiten) van alternatieve interpre-
taties.

3. Uitwerking deelstudie 4

3.1. Inleiding

Belangrijke voorwaarde voor de gemeente (provincie) om in aanmerking te komen voor een uitkering in het kader van de rijksbijdrage is het instellen van een selectiecommissie. Deze selectiecommissie (art. 7, T.R.K.U.) moet al het werk in de uitleen beoordelen op artistieke normen.

Uit gesprekken met beleidsambtenaren, personen werkzaam bij uitleencentra etc., die werden gevoerd om een uitwerking van het onderzoeksvoorstel te maken, werd duidelijk dat kwaliteitsbewaking een structureel onderdeel is gaan uitmaken van het overheidsbeleid ten aanzien van kunstuitleen. Ook werd duidelijk dat het hier om twee zaken gaat :

- A. kwaliteit van het bestand
- B. kwaliteit van delen van het bestand

Wanneer de kwaliteit van het totale bestand van Nederlandse uitleencentra op een redelijk peil is, behoeft dat niet te betekenen dat alle delen van het totale bestand van redelijk peil zijn. De kwaliteit van de bestanden kunnen per uitleencentrum , per soort werk, per wijze van verkrijgen etc. verschillen.

ad A. Kwaliteit van het totale bestand

Dat de kwaliteit van het ter uitleen aangeboden werk betwijfeld wordt kan uit de volgende citaten worden afgeleid :

" Opvallend is dat een groep abonnee's maar ook

potentiële abonnee's geen keus kan maken omdat er niets hangt dat hen aanspreekt.

Deze groep komt regelmatig kijken en uit dan hun ongenoegen over de niet zo beste kwaliteit."

(verslag Dépendance Kunstuitleen Heerenveen, sept. 1979 - begin 1979).

" Het aanbod van kunstwerken door de artotheek wordt door de bezoekers slechts matig gewaardeerd. De helft is ontevreden over de kwaliteit van het aangeboden en met het aantal soorten beeldende kunst waaruit men kan kiezen."

(De Artotheek doorgelicht, Drs. F. van Puffelen, Drs. F. Verschuren, sept. 1980).

Op de mogelijkheid van onvoldoende kwaliteit van het werk in uitleen werd eveneens door Welters in 1978 in het onderzoek Huren van Kunst gewezen.

ad B. Kwaliteit van delen van het totale bestand

Naast de Rijksbijdrage-gelden die moeten worden aangewend ter verwerving van kunstwerken voor het uitleencentrum, kan het uitleencentrum ook van de verantwoordelijke overheden subsidie ontvangen in de vorm van kunstwerken. Deze zullen dan veelal verworven zijn in het kader van een sociale regeling : de BKR. De kwaliteit van deze BKR-werken wordt door verschillende personen, en op verschillende plaatsen betwijfeld. Door verschillen in deskundigheid en persoonlijke belangstellingen is het mogelijk dat er kwaliteitsverschillen optreden in de bestanden van de uitleencentra.

Er is nu
leermiddel en
onderscheiding
tussen topwerken
en dat men
wil de kunst willen
kopen

Waar wordt
door ingepikt

In de voorstudie die werd verricht zijn aanwijzingen voor grote verschillen in werkwijze van de selektiekommissies gevonden die wellicht invloed op de selektie kunnen hebben.

Een informatiebron over het funktioneren van uitleencentra onder invloed van de T.R.K.U. zijn de selektiekommissies. In het onderzoeksvoorstel zijn twee ideeën opgenomen over informatie-inwinning bij deze bron, namelijk :

- interviews met leden van selektiekommissies.
(de uitwerking van dit onderdeel staat omschreven in hoofdstuk 1)
- beoordeling van de door de kommissies geselecteerde werken

De tweede idee : informatieverzameling -die tot doel heeft om uitspraken te doen over het funktioneren van de selektiekommissies met betrekking tot kwaliteitsbewaking op gedecentraliseerd niveau- wordt in het onderstaande uitgewerkt.

De globale onderzoeksopzet van deze deelstudie is om een deskundigenkommissie samen te stellen die een steekproef van in een bepaald jaar in de uitleencentra verworven werken ter beoordeling op kwaliteit voorgelegd krijgt. Aan de hand van de analyse van de uitspraken over de deskundigenkommissie over de kwaliteit van de geselecteerde werken kan dan een oordeel gevormd worden over de kwaliteitsbewaking op gedecentraliseerd niveau. In de uitwerking van de onderzoeksopzet wordt uiteengezet dat voor het doen van uitspraken

over kwaliteitsbewaking op gedecentraliseerd niveau het noodzakelijk is om het oordeel te kennen van een proefkommissie (een steekproef uit de leden van de selectiecommissies).

In het onderstaande komt de doelstelling van het onderzoek aan de orde. Die wordt vooraf gegaan door een aantal kanttekeningen bij het beoordelen van kwaliteit van kunstwerken. Vervolgens wordt het onderzoeksontwerp gepresenteerd. Aansluitend daarop wordt ingegaan op de opzet van het onderzoek. Hierbij komen tevens organisatorische problemen aan de orde, evenals de wijze waarop wij denken deze op te lossen.

3.2. Kanttekeningen bij het beoordelen van kwaliteit van kunstwerken

Globaal komt het erop neer dat een persoon wordt gevraagd een oordeel te vormen over de artistieke kwaliteit van een kunstwerk. Wat betekent nu zo een oordeel ?

Is een oordeel over de kwaliteit van een kunstwerk een uitspraak over wat de beoordelaar vindt, of is het een uitspraak over hoe het is ?

Indien men zich extreem opstelt kan men beweren dat elke uitspraak over wat dan ook een uitspraak is over wat een persoon ervaart en geen enkele of een onbetekenende relatie heeft met wat er werkelijk is of gebeurt. (The Proteus of Philosophy, Oxford University Press 1912, B. Russel). Een extreem is dat de bewering op te vatten is als een uitspraak die geheel los staat van subjektieve waarneming van de persoon.

Uitspraken worden beschouwd als of ze de werkelijkheid beschrijven. Andere uitspraken daarentegen worden opgevat als of ze geen of een onbetekenende relatie hebben met de werkelijkheid. Wanneer het gaat over een eigenschap van het objekt (b.v. kleur, temperatuur) dan wordt een uitspraak daarover veelal opgevat als een uitspraak over de werkelijkheid. Bij kwaliteit van kunstwerken zal een aantal mensen de visie verdedigen dat het hier gaat om een eigenschap van het werk. Anderen daarentegen stellen dat het gaat om een eigenschap die door de beoordelaar aan het werk wordt toegedicht maar feitelijk zijn eigen mening is en niets van doen heeft met het beoordeelde werk.

Wanneer we ons op het extreme standpunt stellen dat een oordeel over de kwaliteit van een kunstwerk niet van doen heeft met het te beoordelen werk, kunnen we verder wel ophouden. Kwaliteitsoordelen zijn dan van geen waarde en deskundigen bestaan niet meer.

Het woord kwaliteit heeft in onze opvattingen een relatie met het te beoordelen kunstwerk. Deze relatie kan bijvoorbeeld zijn een intrinsieke eigenschap van het kunstwerk of een staat van perfectie van het kunstwerk. Daarbij kunnen we niet om de vraag heen of kwaliteit van een werk iets is dat eigen is aan een bepaald werk of iets dat sociaal of psychologisch wordt ingebracht door de toeschouwer en zijn referenties.

Bij de beoordeling van de kwaliteit van een kunstwerk onderscheidt de deskundige zich van de leek doordat hij zich in zijn oordeelvorming eerder laat leiden (en dit ook kan doen) door het objekt dan door zijn sociale en psychologische

vooroordelen. Daarbij moet steeds worden bedacht dat ook de deskundige criteria van beoordeling hanteert, die samenhangen met de "tijdgeest" : de overheersende politieke, religieuze, morele en kulturele visies. Een oordeel over de kwaliteit van een kunstwerk is gebaseerd op een aantal noties die samenhangen met ervaring met en kennis van kunst, waarde-oordelen en stemmingen van beoordelaar.

De mate van betrouwbaarheid en bekendheid met het te beoordelen werk kan het oordeel van de beoordelaar beïnvloeden. Door in principe "tijdelijke omstandigheden van onkunde" kan het mogelijk zijn dat een beoordelaar de werkelijke kwaliteit of non-kwaliteit van een werk niet ziet. Aangezien we kwaliteit hebben gedefinieerd als iets dat een eigenschap is van het objekt, zal het kwaliteitsoordeel dus beïnvloed worden door de mate van deskundigheid, die ontstaat wanneer de beoordelaar zich open stelt voor het objekt, zich in het objekt verdiept, zich in die buurtstroom verdiept etc.. Van belang hierbij is dat een kwaliteitsoordeel tenminste ten dele een vergelijkend oordeel is. Bij het oordeel gaat het niet alleen om de objektieve eigenschappen van een werk, maar ook over de toegedichte subjektieve eigenschappen, die beïnvloed kunnen worden door de aanbiedingsomstandigheden.

Een kwaliteitsoordeel is daarmee altijd een relatief oordeel. Het objekt van onderzoek in deze studie is niet het beoordelen van kunst. Het beoordelen van kunst wordt als instrument gebruikt om inzicht te krijgen in de kwaliteit van het aanbod.

De deskundigenkommissie is samengesteld uit deskundigen die zijn geselecteerd op hun kennis op het terrein van de beeldende kunst. Op grond van hun deskundigheid worden noties

omtrent wat zij als kwalitatief goed of slecht zien als norm gehanteerd. Het vertrouwen in het oordeel van een lid van de deskundigenkommissie neemt toe naarmate het meer overeenstemt met de oordelen van zijn kollega's. We kunnen er dan van uit gaan dat er gemeenschappelijke noties aan de oordelen ten grondslag liggen.

3.3. Doelstellingen van dit deel-onderzoek

De probleemstelling van deze deelstudie is : funktioneert de kwaliteitsbewaking op gedecentraliseerd niveau door middel van selektiekommissies.

Het antwoord op deze probleemstelling levert haar bijdrage aan het oordeel over het funktioneren van de uitleencentra met betrekking tot de doelstelling (1): het verspreiden van een zo groot mogelijk aantal kunstwerken van zo groot mogelijke verscheidenheid. De bijdragen uit de inzichten tot stand gekomen in andere deelstudies moeten in samenhang gezien worden met de inzichten die in deze deelstudie ontstaan ten aanzien van deze doelstelling van het beleidsinstrument kunstuitleen.

Aan de probleemstelling zijn een tweetal vraagstellingen te onderscheiden :

- A. funktioneren de selektiekommissies als kwaliteitsbewakingsinstrument
- B. funktioneert de kwaliteitsbewaking op gedecentraliseerd niveau

Voor de beantwoording van vraagstelling A worden de selektiekommissies als informatiebron gebruikt. Voor vraagstelling B de bestanden.

De beantwoording van vraagstelling A veronderstelt inzicht in het functioneren van de selectiecommissies op basis van betere potentiële deskundigheid. De beantwoording van vraagstelling B is betrokken op het daadwerkelijk functioneren. Het is denkbaar dat een selectiecommissie voldoende deskundigheid bezit om kunstwerken op kwaliteit te selekteren, maar dat in de praktijk van de selectie de deskundigheid van de leden om welke reden dan ook niet tot uitdrukking komt. Ook het omgekeerde is voorstelbaar.

Doelstelling van deze deelstudie is inzicht te verkrijgen in de werking van de selectiecommissies als kwaliteitsbewakingsinstrument op gedecentraliseerd niveau waarvoor beantwoording van beide vragen noodzakelijk is.

3.4. Inhoud van het onderzoek

De selectiecommissies "selekteren" werken voor uitleencentra waarbij gelet moet worden op artistieke kwaliteitsnormen. Een steekproef van deze geselecteerde werken wordt voorgelegd aan een deskundige commissie en aan een proefcommissie. De proefcommissie is een commissie die is samengesteld uit de leden van de selectiecommissies.

Het is de bedoeling om de beoordeling van de kunstwerken mogelijk te maken door het organiseren van een tentoonstelling. Dit gebeurt op een wijze dat de tentoonstelling ook voor het publiek toegankelijk is. Het oordeel van het publiek wordt gebruikt als het oordeel van een controlegroep. De oordelen over de kwaliteit van de werken worden per individu en per week geregistreerd.

Kom nu

De leden van de kommissies wordt gevraagd een oordeel te vormen over de kwaliteiten van het aangeboden werk. De vergelijking van de oordelen van de beide kommissies geeft inzicht in de vraag of selektiekommissies van deze samenstelling in principe kunnen funktioneren als instrument van kwaliteitsbewaking (vraagstelling A). Analyse van het oordeel van de deskundigen geeft inzicht in de vraag of de wijze en de plaats waarop de kwaliteitsbewaking in het kunstuitleenbeleid is geïmplementeerd het funktioneren van de selektiekommissies mogelijk maakt (vraagstelling B).

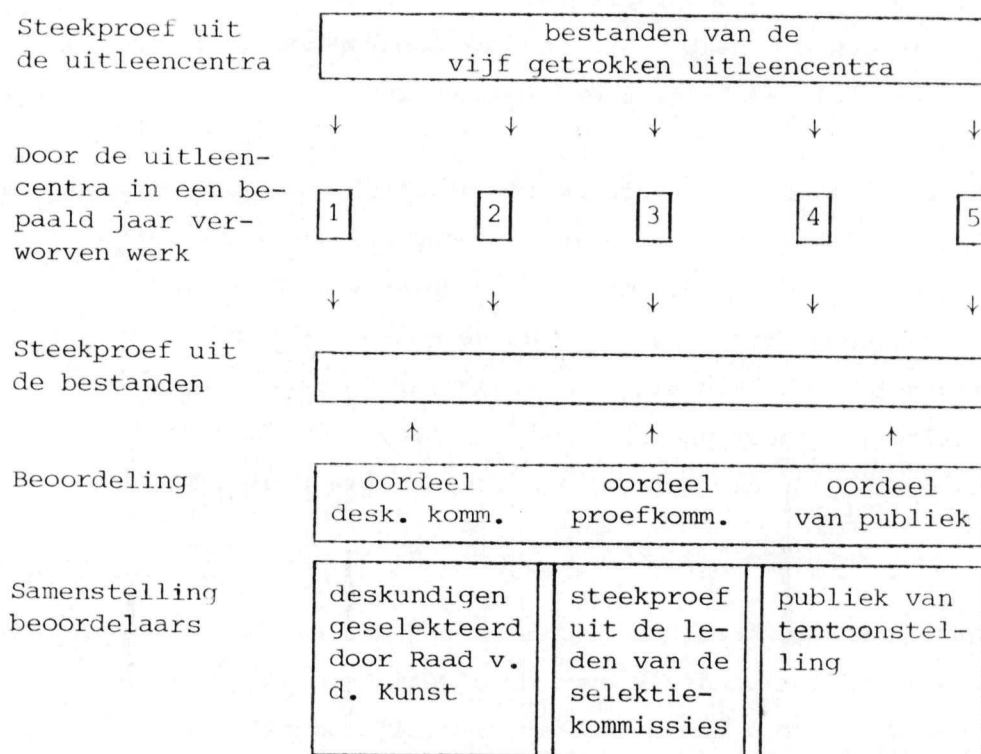
Elk lid van beide kommissies (waarvan de procedure van tot stand koming verderop wordt beschreven) wordt gevraagd uitspraken te doen over de kwaliteit van het werk. De oordelen worden per lid en per week geregistreerd. De leden van beide kommissies worden gevraagd een oordeel te vormen over ieder kunstwerk in termen van : voldoet wel of voldoet niet aan artistieke normen. Op deze wijze kunnen de werken per kommissie verdeeld worden in een aantal groepen, lopend van :

- door alle leden van de deskundigenkommissie afgewezen
- ↓
-
- ↓
-
- ↓
- door alle leden van de deskundigenkommissie goed bevonden

In tweede instantie worden de leden van de beide kommissies gevraagd naar het waarom van hun afkeuring van bepaalde werken.

Wanneer beoordelaars het onafhankelijk van elkaar eens zijn, en nagenoeg gelijk verbale argumentatie geven, kan men veronderstellen dat daarin een zekere mate van objectiviteit (intersubjectiviteit) in is neergelegd en versterkt de betrouwbaarheid van de uitkomsten.

Figuur Schematisch overzicht van het onderzoeksontwerp

Met de term simulatie-onderzoek is het deel van de studie aan te duiden dat antwoord geeft op de probleemstelling "funktioneren de selectiekommissies als instrument van kwaliteitsbewaking".¹⁾ Dat een deel van het voor de selectiekommissie geslaagde werk door de deskundigen afgewezen wordt, laat geen "harde konklusies" toe over het funktioneren van de selectiekommissies ten aanzien van kwaliteitsbewaking. Uitspraken over het funktioneren van de selectiekommissies zijn niet mogelijk wanneer alleen het oordeel van de deskundigenkommissie over het "getrokken" werk wordt gevraagd.²⁾

Het is echter wel mogelijk de selectie te simuleren, waardoor de deskundigenkommissie en de proefkommissie (een steekproef uit

¹⁾ In het algemeen kan men die vraag met ja beantwoorden. Het is altijd mogelijk de deskundigheid van de selectiekommissies te verbeteren. Het gaat echter om de selectiekommissies zoals die nu samengesteld zijn.

²⁾ De deskundigenkommissie kan alleen maar werk afwijzen dat een van de selectiekommissies eerder positief beoordeeld heeft. (Voldoet aan artistieke normen.)

de selektiekommissies) dezelfde werken kunnen worden voorgelegd. De mate van overeenstemming van het oordeel van de deskundigenkommissie en de proefkommissie over het te beoordelen werk is dan een maat voor het functioneren van de selektiekommissies als kwaliteitsbewakingsinstrument.

Het andere deel van de studie geeft antwoord op de probleemstelling of de kwaliteitsbewaking op gedecentraliseerd niveau functioneert. In dit deel staan de oordelen van de deskundigen centraal. Wanneer mocht blijken dat delen van de ter beoordeling voorgelegde werken naar de mening van de deskundigen niet aan kwaliteit voldoen dan kan daar uit afgeleid worden dat kwaliteitsbewaking op dit gedecentraliseerde niveau niet mogelijk is.

Wanneer een zekere mate van consensus bestaat tussen de leden van de deskundigenkommissie over de afwezigheid van kwaliteit van bepaalde werken, kan dit aanleiding zijn om twijfels te hebben over het functioneren van selektiekommissies.

Door het onderzoek in de tijd drie maal te herhalen kan de ontwikkeling van de selektiekommissies als kwaliteitsbewakingsinstrument bekeken worden. Door het onderzoek drie maal in de tijd te herhalen bestaat de mogelijkheid, in eerdere jaren door de kommissie beoordeeld werk opnieuw op te nemen in de steekproef van te beoordelen werken in latere jaren. De mate van overeenstemming over de jaren geeft dan inzicht in de validiteit en de betrouwbaarheid van het meetinstrument.

3.5. Opzet van het onderzoek

3.5.1. *Steekproef uitleencentrum*

In totaal zijn er in Nederland 63 uitleencentra die op een of andere wijze gelden verkrijgen in het kader van de T.R.K.U.. Deze uitleencentra zijn op een groot aantal dimensies in te delen : provinciaal versus gemeentelijk, SBK-VOA of ander type, wel geen BKR-werk, plaats en soort vestiging, zelfstandige rechtspersoon versus overheidinstelling, hoofdvestiging-filiaal, omvang etc.

Een verantwoorde steekproef uit de uitleencentra is er op gericht zoveel mogelijk van deze dimensies in zich te verenigen. De verscheidenheid aan organisatie-vormen is dermate groot dat het op de voorgestelde wijze niet mogelijk is om tot een verantwoorde steekproef te komen. In dit geval zou dat al snel leiden tot het opnemen van alle 63 uitleencentra. Om financiële redenen is dit niet mogelijk.

Uiteindelijk zijn we niet geïnteresseerd in een steekproef uit de uitleencentra maar uit een steekproef uit de in uitleencentra aangeboden werken.

Voor het ontwerp zou kunnen worden volstaan met een steekproef uit het bestand van een uitleencentrum mits daar maar alle te onderscheiden deelgroepen in de bestanden in voldoende mate voorkomen en de kwaliteit van de werken niet verschilt van dat in andere uitleencentra.

Of er één uitleencentrum bestaat dat aan deze twee eisen voldoet, kan betwijfeld worden. Aan beide vereisten kan voldaan worden door meerdere uitleencentra in het onderzoek te betrekken.

Voorgesteld wordt om de volgende uitleencentra in het onderzoek te betrekken :

- S.B.K.-Amsterdam
- Artotheek Osdorp Amsterdam
- Artotheek Rijnmond
- Provinciale Artotheek Utrecht
- Kunstuitleen Bonnefantenumuseum

Verondersteld wordt dat de bestanden van deze vijf uitleencentra niet afwijken van het bestand van alle Nederlandse uitleencentra. Tot de vijf geselecteerde centra behoren zowel de provinciale als gemeentelijke uitleencentra, zowel het artotheek type, het mengtype als het SBK-type. Ook is er gelet op de variabele : randstad /niet-randstad en de variabele : enkele vestiging/vestiging met filialen.

3.5.2. *Steekproef uit de bestanden*

Het ligt niet in de bedoeling een (simpele) representatieve steekproef te trekken uit de bestanden van de uitleencentra. Belangrijk is dat omvang van deelgroepen van de steekproef uit de bestanden van de vijf uitleencentra voldoende groot zijn om statistische uitspraken mogelijk te maken.

Het voornemen is aan de hand van de volgende variabelen
deelgroepen te onderscheiden :

- soort techniek
- wijze van verwerving

In de variabelensoort techniek wordt gelet op :

- grafiek
- tek/aquar
- schilderij
- plastic, keramiek, textiel

In de variabelensoort wijze van verwerving wordt gelet op :

- met T.R.K.U.-gelden verworven werk
- niet met T.R.K.U.-gelden verworven werk

In totaal leveren deze twee dimensies 8 deelgroepen op.¹⁾ Om in een bepaald jaar uitspraken te kunnen doen is een minimale omvang van 30 werken per deelgroep noodzakelijk. Binnen de soorten en over de wijze van werving in samenhang met kwaliteitsbewaking door de selectiecommissies kunnen dan betrouwbaar uitspraken worden gedaan.

De steekproeftrekking geschiedt binnen iedere deelgroep at random. Op deze plaats wordt representativiteit nagestreefd. Voor het trekken van een at random²⁾ steekproef uit de deelgroepen is het noodzakelijk lijsten te hebben van alle werken uit die deelgroepen.

1) De variabelen zijn in meerdere categorieën in te delen. Ook zijn er meer variabelen te bedenken. Deze blijken niet relevant voor het onderzoek of er is niet voldoende celvulling te verkrijgen.

2) In een at random steekproef krijgt ieder element uit de populatie een gelijke kans om in de steekproef te geraken.

In normaal Nederlands : een lijst van bijvoorbeeld het grafiek dat door middel van huur/koop is verworven in een bepaald jaar en ter beschikking van de vijf uitleencentra. Uit iedere lijst worden nu 30 werken gekozen (in totaal 240 werken per jaar) op willekeurige wijze (at random).

Eenmaal een werk getrokken, is het de vraag of het op het moment dat het beoordeeld moet worden niet uitgeleend is. Uit het onderzoek van Welters is bekend dat de gemiddelde uitleenduur van een werk ruim vijf maanden is.¹⁾ Wanneer de werken in de steekproef 7 maanden voor de beoordeling worden gereserveerd dan is het vrijwel uitgesloten dat het op het moment van de beoordeling niet aanwezig is.

3.5.3. *Steekproef uit de leden van de selectiecommissies*

Voor het verkrijgen van een zo goed mogelijk beeld van het artistieke oordeel van de selectiecommissie wordt een proefcommissie, die samengesteld is uit een steekproef van de leden van de selectiecommissies, dezelfde werken voorgelegd als de deskundigencommissie.

De proefcommissie is een weerspiegeling van de selectiecommissies, dat wil zeggen de samenstelling van de selectiecommissie zoals die in de T.R.K.U. is aangeduid wordt nagestreefd in de proefcommissies. Elk jaar wordt er een nieuwe proefcommissie samengesteld. De selectiecommissie bestaat uit deskundigen op het gebied van de beeldende kunsten, aangewezen door :

- de provincie of de gemeente

1) De gemiddelde uitleenduur bedraagt ca 5 maanden met een standaarddeviatie van ca 1,3 maanden. Dit betekent dat wanneer men een werk dat uitgeleend is reserveert, in 95% van de gevallen de reserveringstijd (de tijd die verloopt tussen moment van reservering en het moment dat men er over kan beschikken) korter is dan 6,3 maanden.

- bij het kunstuitleencentrum betrokken
beeldende kunstenaars
- de gebruikers van het kunstuitleencentrum
- de werknemers van het kunstuitleencentrum

Per jaar wordt er binnen iedere groep van leden twee personen (at random) getrokken voor de proefkommissie.

3.5.4. *Samenstelling deskundigenkommissie*

Het oordeel van deskundigen op een bepaald terrein wordt zwaarder gewogen dan dat van niet-deskundigen. Van de deskundigen wordt verwacht dat zij ook voldoen aan de volgende vereisten :

- integriteit
- "boven de partijen verheven staan"
- zakelijkheid etc.
- bewust "afzien" van persoonlijke smaak en voorkeuren

Hoer → Er wordt een lijst van ca 100 deskundigen aangelegd. Deze lijst wordt aan de leden van de Raad voor de Kunst voorgelgd. De Raad voor de Kunst wordt gevraagd een 15-tal deskundigen uit de lijst aan te wijzen. In het geval de Raad zijn keus niet kan bepalen uit deze 100 deskundigen kan de Raad deskundigen aanwijzen die een lijst samenstellen van nieuwe deskundigen waaruit de Raad opnieuw kan kiezen. Op deze wijze is het mogelijk een kommissie samen te stellen

waarvan de deskundigheid door de grote groepen van belanghebbenden wordt onderkend en waarvan de leden tevens voldoen aan de belangrijke reeds genoemde sekundaire eisen etc.

3.5.5. *Vraagstelling aan de commissieleden*

Elk kommissielid wordt gevraagd een artistiek oordeel te geven over de hem voorgelegde werken. De vraag : "Wat vindt u van de artistieke kwaliteit van dit werk ?", kan veroorzaken dat allerlei uiteenlopende referenties plaatsvinden.

Gepoogd zal daarom worden de vraagstelling in te leiden waardoor meer uniforme referenties verwacht kunnen worden. Het onderstaande is een schets daartoe :

"Het aantal mensen dat bekwaam is om die grote kwaliteit te scheppen die de geschiedenis in gaat, is altijd beperkt. Wanneer wij u vragen een oordeel te vormen over het hier aangeboden werk, is het niet de bedoeling die absolute kwaliteitsnormen aan te leggen en een ieder af te wijzen waarvan u mag vermoeden dat hij nooit tot de groten van onze aarde zal behoren.

Het gaat ook niet om een oordeel over de maker van het werk. Uitspraken over één werk van een kunstenaar kunnen niet leiden tot uitspraken over de maker ervan. De bedoeling is het om van u uitspraken te krijgen over de artistieke kwaliteit van het hier aangebodene.

De vraag die wij u stellen is die werken te selekteren waarvan u vindt dat ze niet aan artistieke kwaliteit voldoen.

Nu is de artistieke kwaliteit een begrip dat zich niet goed laat omschrijven. Het heeft te maken met het volgende :

- materiaalkeuze
- materiaalverwerking
- vakmanschap
- vormgeving
- kleurgebruik
- functionaliteit
- toepassing
- zeggingskracht
- etc.

U bent gevraagd (als deskundige op het terrein van de kunsten)/(als lid van de selektiekommissie van uw uitleencentrum) een oordeel uit te spreken over de artistieke kwaliteit van het hier aangeboden werk. Daarbij moet u zich in uw oordeelsvorming laten leiden door uw eigen noties over kwaliteit. Wanneer een werk in uw ogen niet voldoet aan redelijk te stellen normen van artistieke kwaliteit dan kunt u dat aangeven op het registratieformulier. U kunt dus alleen "voldoendes" en "onvoldoendes" geven. Over een aantal werken die u van onvoldoende kwaliteit acht, voeren wij een gesprekje met u. Daarin wordt gevraagd om de achterliggende noties waarom u het werk niet voldoende acht te expliciteren."

Het publieksoordeel kan op soortgelijke wijze verkregen worden.

3.5.6. *Organisatie tentoonstelling en beoordeling*

Ongeveer zeven maanden na de trekking van de steekproef kan de tentoonstelling georganiseerd worden. Het is de bedoeling de organisatie over te laten aan vakmensen. Kwesties zoals verzekering, inrichting, belichting etc. kunnen door hen het meest efficiënt worden opgelost. Als tentoonstellingsruimten komen in aanmerking de Waag te Leiden, Zonnehof te Amersfoort.

Het onderzoeksbureau organiseert de beoordeling. Hiertoe worden registratieformulieren ontworpen waarop de beoordelaars hun mening kunnen weergeven. De gesprekken over "afgekeurde" werken worden op de bandrekorder opgenomen. De beoordeling door de leden van de deskundigenkommissie en de proefkommissie zal over een paar dagen verspreid plaatsvinden.

Een totale expositieduur van 10 werkdagen is lang genoeg om voldoende publieksoordelen te verkrijgen.

3.5.7. *Steekproef uit beoordeelde werken*

In het eerste jaar van het onderzoek worden de werken door de deskundige kommissie beoordeeld. Wanneer een deel van deze werken het volgende jaar weer wordt voorgelegd ter beoordeling, dan is de mate van overeenstemming een norm voor de standvastigheid van de oordeelsvorming. Naarmate de overeenstemming groter is, neemt de validiteit en de betrouwbaarheid van het meetinstrument toe.

De steekproef wordt zodanig opgezet dat er binnen ieder van de 8 deelgroepen, werken worden getrokken. Binnen elke deelgroep worden vier werken gekozen.

De mate van overeenstemming kan dan voor 32 werken over drie beoordelingsmomenten bekeken worden en van 32 andere werken over twee beoordelingsmomenten.

3.5.8. *Data-verzameling*

Er zijn twee typen van dataverzameling :

- beoordelingsgegevens
- achtergrondgegevens

Data-verzameling van de beoordelingsgegevens van de commissies en het publiek

De beoordeling per kunstwerk wordt vastgelegd op registratieformulieren. De commissieleden worden gevraagd hun oordeel te vormen over elk van de voorgelegd werken. Op het registratieformulier kan hij/zij aangeven of hij/zij het werk van voldoende of onvoldoende kwaliteit acht.

Op deze wijze worden 15 oordelen per werk van de leden van de deskundige commissie en .. oordelen per werk van de leden van de proefcommissie verkregen.

De leden van beide commissies krijgen een inzage in de onderzoeksopzet, en het type uitkomsten dat het onderzoek kan opleveren. Bovendien ontvangen zij een instructie waarin uiteengezet wordt wat van hen verlangd wordt (zie 3.5.5.).

Met de commissieleden worden afspraken gemaakt over de tijdstippen waarop zij de tentoonstelling bezoeken. In theorieën over oordeelsvorming wordt naar voren gebracht dat

de oordeelsvorming een zekere tijdsspanne nodig heeft om tot stand te komen. Het oordeel in het begin zou kunnen verschillen van latere oordelen. Om de effecten hiervan te voorkomen, bestaan verschillende methodieken. Hier wordt gekozen om de beoordelaar volgens een van te voren vastgelegd schema op een plaats in de tentoonstelling te laten beginnen.

Het publiek zal eveneens gevraagd worden een oordeel uit te spreken over de aangeboden werken. Bij het hoog geïnteresseerd publiek is het wellicht mogelijk te werken met ongeveer dezelfde vraagstelling en hetzelfde registratieformulier. Voor andere delen van het publiek zal het niet lukken (geen tijd, geen zin) om een oordeel per werk te verkrijgen. Hoogstens zal een oordeel over de tentoonstelling als geheel verkregen worden.

Zoveel mogelijk zal getracht worden het publiek er toe over te halen het registratieformulier te hanteren. De toezicht houder bij de tentoonstelling wordt hiervoor geïnstrueerd. In totaal kan op deze wijze naar schatting in veertien dagen het oordeel van vijftig personen over de tentoongestelde werken verkregen worden.

Dataverzameling van de achtergrondgegevens

Een hiervoor getrainde interviewer (zie ook § 2.5) zal gesprekken voeren met de leden van de kommissies over de achtergronden waarom een bepaald werk van onvoldoende kwaliteit wordt geacht. Hierbij gaat hij van een schema uit dat van het algemeen naar het bijzonder gaat.

Zijn eerste vraag is : "Waarom vindt u dit werk van onvoldoende kwaliteit ?" De antwoorden zijn tot een aantal basisvormen te herleiden :

- a. zichzelf herhalend (omdat ik het onvoldoende vind)
- b. concreet : ambachtelijkheid
vakbekwaamheid
materiaalgebruik e.d.
- c. beroep op kennis van de stijl, techniek en wat daarin gepresteerd wordt
- d. beroep op noties en intuïties die gebaseerd zijn op smaak, gevoel
- e. andere antwoorden

Indien antwoord a gegeven wordt, moet de interviewer de vraag "aangepast" herhalen en net zo lang blijven herhalen tot het antwoord in een van de categorieën van b t/m e is in te delen. Dan wordt nogmaals de op het antwoord toegespitste vraag van het waarom gesteld, en op verduidelijking en verdieping van het eerder gegeven antwoord gedoeld.

Dit antwoord wordt opgetekend, de gesprekken worden op een bandrekorder vastgelegd

3.5.9. *Data-verwerking*

De gegevens van het registratieformulier worden ingevoerd en opgeslagen in een computersysteem. In totaal bestaat de informatie die wordt opgeslagen uit circa 80 rekords van elk circa 300 gegevens waarvan de meeste dichotoom zijn. In elk van de eerder genoemde 80 rekords kan per rekord de ach-

tergrondinformatie over de afgekeurde werken worden toegevoegd. Daarvoor is het noodzakelijk indelingskategorien te ontwikkelen. In 3.5.8. werd een voorbeeld van zo een indelingskategorie gegeven.

Een ander deel van de achtergrondgegevens kan bezwaarlijk per komputer geschieden, het betreft de gegevens die niet (betrouwbaar) in categorieën zijn onder te brengen. Deze gegevens worden in korte verslagen vastgelegd. Alle gesprekken worden op band opgenomen.

3.5.10. *Data-analyse en rapportage*

Het doel van dit onderdeel van de studie is om betrouwbare uitspraken te doen over de kwaliteitsbewaking door middel van selektiekommissies. In de opzet van het onderzoek is de vraagstelling uitgelegd in :

- kwaliteitsbewaking van het bestand
- kwaliteitsbewaking van delen van het bestand

De vraag naar kwaliteitsbewaking door de selektiekommissie heeft nog een ander aspekt. De selektiekommissies kunnen zeer wel in staat zijn kwaliteit van non-kwaliteit te onderscheiden. De uiteindelijke vraag is of zij het in de praktijk ook doen.

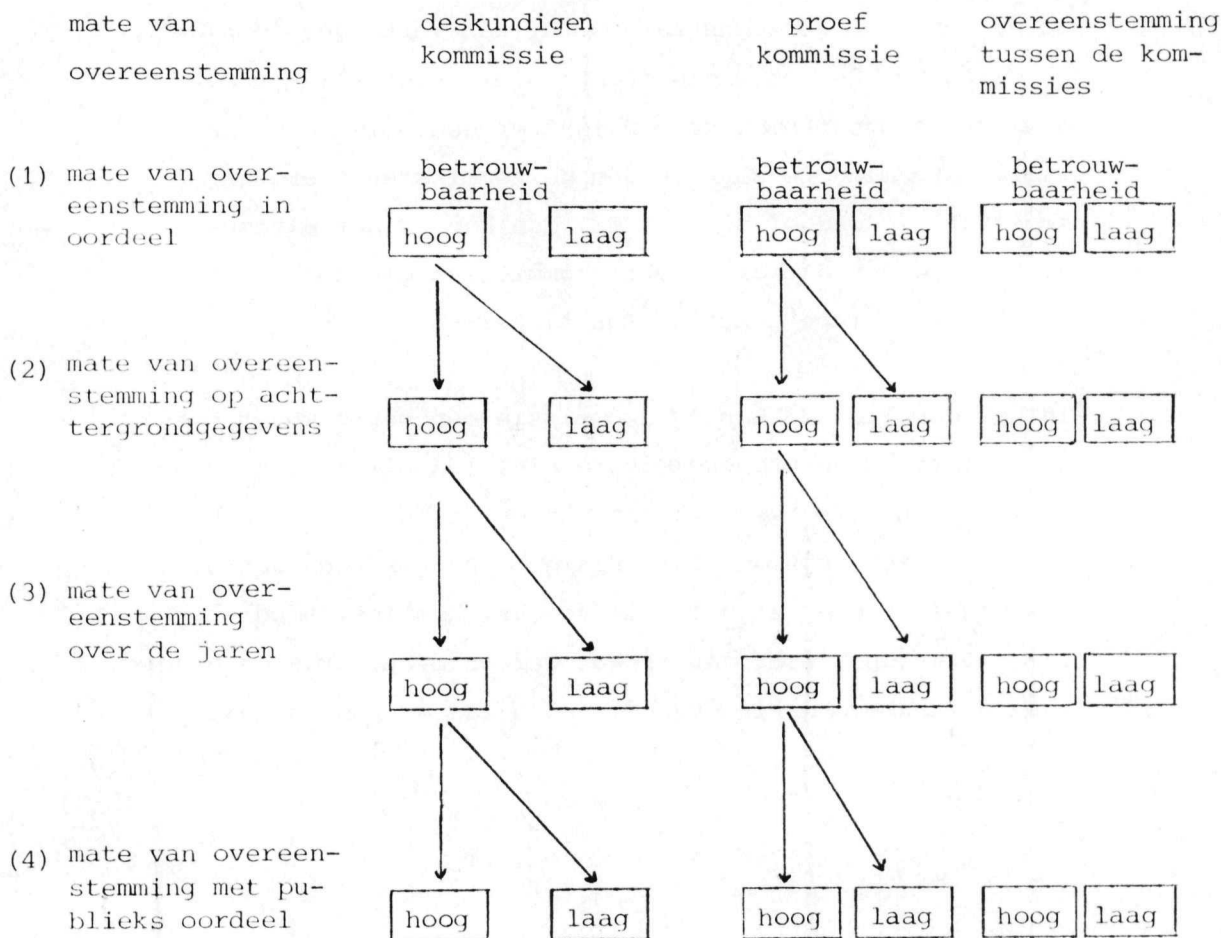
Oorzaak van zo een uitkomst moet dan gevonden worden in het in de praktijk funktioneren van de selektiekommissies (bijvoorbeeld oordeelsvorming vindt gemeenschappelijk plaats in plaats van individueel). Om die reden moet ook de kwaliteit van het geselekteerde werk beoordeeld worden.

Analyse van de overeenstemming in de oordelen tussen de deskundigenkommissie en de proefkommissie geeft inzicht in de mate waarin de selektiekommis-siesleden in staat zijn kwaliteit van non-kwaliteit te onderscheiden.

Analyse van de oordelen van de deskundigekommissie over de kwaliteit van het aangeboden werk geeft inzicht in de mate waarin de selektiekommis-sies in de praktijk kwaliteit van non-kwaliteit kunnen onderscheiden.

De validiteit en de betrouwbaarheid van het meetinstrument worden weergegeven door de mate van overeenstemming van de oordelen van de deskundigenkommissie.

Analyse schema : funktionieren als kwaliteitsbewakingsinstrument

In het bovenstaande schema is het analyse model schematisch weergegeven. Wanneer kommissies hoog scoren op de dimensies 1 t/m 4 neemt de betrouwbaarheid van hun oordeel toe. De betrouwbaarheid wordt voldoende geacht wanneer de score op dimensie 1 hoog is. De betrouwbaarheid van de oordelen van de kommissie neemt toe naarmate de consensus van de leden op alle dimensies toeneemt.

Vraagstelling A : Kwaliteitsbewaking van het bestand
door selektiekommissies

Het oordeel van de deskundigen wordt als norm genomen. Antwoord op de eerste onderzoeksvraag wordt dan verkregen door de oordelen van de deskundigenkommissie te vergelijken met die van de proefkommissie. Blijkt er een hoge mate van overeenstemming te zijn tussen de kommissies over wat kwalitatief goed of slecht is, dan kan in het algemeen gesteld worden dat de selektiekommissies als kwaliteitsbewakingsinstrument kunnen functioneren.

In het geval de deskundigenkommissie een betrouwbaar oordeel heeft en de proefkommissie niet (dan is er ook automatisch een lage overeenkomst tussen de oordelen van beide kommissies) kan de konklusie getrokken worden dat het wel mogelijk moet zijn om via selektiekommissies werken te selekteren , maar dat er wat gedaan moet worden aan deskundigheidsbevordering van de leden van de kommissies.

Als het omgekeerde plaats vindt, kun je je afvragen wat het betekent deskundig te zijn op dit terrein. In elk geval blijkt dan dat deskundigen van andere kwaliteitsnoties uitgaan dan de leden van de selectiecommissies. Een dergelijke uitkomst zou zeer onwelgevallig zijn en moeilijk interpreteerbaar.

Indien we er vanuit gaan dat het oordeel van de deskundigencommissie gebaseerd is op een hoge mate van overeenstemming (dan is de validiteit en de betrouwbaarheid van het meetinstrument hoog) dan krijgen we de in schema weergegeven mogelijke uitkomsten en conclusies.

Schema Overeenstemming tussen deskundigencommissie en proefcommissie

overeenstemming
tussen de commissies

conclusie

hoog

selectiecommissies
kunnen in principe
funktioneren

laag

(de lage overeenstemming
wordt veroorzaakt door
een lage betrouwbaarheid
v.d. oordelen v. d.
proefcommissie)

deskundigheid van de
selectiecommissie-leden
kan betwijfeld worden

laag

kwaliteit van kunst wordt
door beide commissies an-
ders begrepen.

De achtergrondgegevens dragen bij in een verdere ondersteuning van de konklusies ten aanzien van het functioneren van de selektiekommissies. Indien mocht blijken dat de deskundigen nagenoeg allen dezelfde werken aanwijzen als kwalitatief onvoldoende maar dit bovendien nog doen op de grond van gelijke overwegingen dan kan dat onze mening over het al dan niet functioneren versterken dan wel verzwakken.

Ook kan gekeken worden naar het publieksoordeel in vergelijk tot het oordeel van de deskundigenkommissies en de proefkommissie. Deze laatste inzichten dragen niet alleen bij aan uitspraken over het functioneren van selektiekommissies als kwaliteitsbewakingsinstrument maar aan de vraag of er niet geheel verschillende noties over kwaliteit van kunst ten grondslag liggen aan de oordelen van de verschillende groepen.

De mogelijk te trekken konklusie wordt sterker naarmate de betrouwbaarheid van de oordelen van de deskundigenkommissie toenemen. Een meer volledig en afgerond oordeel over het functioneren van de selektiekommissies kan pas verkregen worden wanneer deze in samenhang met de andere informatie bekeken wordt.

In dit deel van het onderzoek hebben we getracht de selektie te simuleren. Men kan altijd beweren dat de simulatie niet goed is. Het aanbod van kunstwerken is bijvoorbeeld reeds voorgeselekteerd. Verbetering van de simulatie is niet mogelijk. De praktijk van de selektie verschilt van centrum tot centrum. Een definitieve konklusie in de zin dat selektiekommissies in principe niet kunnen functioneren is dan ook niet te trekken.

Kwaliteitsbewaking op gedecentraliseerd niveau

Wellicht is het belangrijk in het kort in de herinnering te roepen wat voor antwoord we hier verwachten op welke vraag.

De subsidiegever wil weten of door het instrument van selectiekommissies kwaliteitsbewaking mogelijk is op gedecentraliseerd niveau. Deze vraag moet in samenhang gezien worden met de wijze van verwerving van het werk en de soorten werk. Het zou kunnen zijn dat het instrument kwaliteitsbewaking funktioneert maar niet voor alle uitleencentra en voor alle delen van de kollektie op gelijke wijze.

Stel nu dat de betrouwbaarheid van de deskundigenkommissie hoog is. Dit is het geval wanneer zij allen hetzelfde werk aanwijzen dat in hun ogen niet voldoet aan artistieke kwaliteitsnormen.

De deskundigenkommissie heeft dan werk aangewezen dat van onvoldoende kwaliteit is, maar dat de kwaliteitstoets van de selectiekommissie is gepasseerd. De konklusie dat voor dat deel van de werken de selectie niet heeft gefunktioneerd, is voorbarig. De deskundigenkommissie heeft alleen maar de mogelijkheid werken af te keuren die door de selectiekommissie met voldoende zijn beoordeeld. Konklusies kunnen daarom niet zo eenvoudig uit het model worden afgeleid. Dit verandert ook niet wanneer er sprake is van een hoge mate van overeenstemming tussen de beide kommissies. Ook dan geldt nog dat een kwaliteitsoordeel een relatief oordeel is.

Welke konklusies zijn er dan wel te trekken. Uitgangspunt is dat de deskundigenkommissie een aantal werken van onvoldoende kwaliteit vindt. Indien nu mocht blijken dat deze werken een (andere) eigenschap gemeenschappelijk bezitten -zoals b.v. een wijze van verwerving overeenkomstig, techniek van beeldende kunst is hetzelfde, zijn afkomstig uit hetzelfde uitleencentrum etc.- dan doet dit vermoeden dat het in de praktijk de selectiekommissies van de uitleencentra voor verwerving van bepaalde delen van het bestand niet funktioneren.

Blijkt dat er geen differentiatie bestaat in bestand ten opzichte van een aantal gemeten eigenschappen dan kan de konklusie getrokken worden dat selectiekommissies funktioneren op de plaats waar ze geïmplementeerd zijn in het beleidsinstrument kunstuitleen. Kwaliteitsbewaking op gedecentraliseerd niveau is dan mogelijk bij de in dit deel van het onderzoek betrokken uitleencentra.

Nadere bepaling van de onderzoekspopulaties van de deelstudies en lijst van kontaktpersonen ten behoeve van de interviews.

Bijlage 1 is uit drie gedeelten samengesteld. In het eerste gedeelte wordt aangegeven welke overheden betrokken zijn bij de kunstuitleen en welke overheden mogelijk in de toekomst kunstuitleen in hun beleidsinstrumentarium zullen gaan opnemen.

In het tweede wordt een overzicht gegeven van de huidige bestaande kunstuitleencentra. De nadere bepaling van de onderzoekspopulatie is in een samenvattend overzicht weergegeven in het derde gedeelte. De namen van de kontaktpersonen ten behoeve van de interviews staan, voorzover bekend, in dit overzicht vermeld.

De provinciale overheden

In de provincies Drenthe en Utrecht is sprake van een provinciale artotheek die de kunstuitleen voor de gehele provincie wil verzorgen. In de provincie Utrecht subsidieert de gemeente Amersfoort een plaatselijke artotheek. In de provincies Groningen, Gelderland, Zeeland, Friesland en Limburg wordt de kunstuitleen verzorgd door op provinciaal niveau opererende organisaties. In de overige provincies is de kunstuitleen een zelfstandige aangelegenheid van de gemeentelijke overheden.

Door de huidige situatie rondom de bestuurlijke organisatie van de kunstuitleen is niet te verwachten dat het aantal provinciale uitleencentra zich zal uitbreiden. Het is wel te verwachten dat gemeentelijke overheden zullen over-

gaan tot het aanvragen van een Rijksbijdrage ten behoeve van kunstuitleen. Om de ontwikkelingen in nieuwe centra van kunstuitleen te kunnen volgen zullen de gemeentelijke overheden als ingang worden genomen.

De gemeentelijke overheden

Gemeenten met een inwonertal van tenminste 30.000 inwoners kunnen in aanmerking komen voor een rijksbijdrage ten behoeve van kunstuitleen. Deze gemeenten kunnen worden onderverdeeld in drie categorieën :

1. waar een uitleencentrum is en die op grond daarvan een Rijksbijdrage ontvangen (schema 1)
2. waar plannen bestaan om een uitleencentrum te beginnen en die op grond daarvan een beroep op een Rijksbijdrage zullen gaan doen (schema 2)
3. die geen uitleencentrum hebben en waar ook geen plan voor het instellen van zo een centrum bestaat (schema 3)

Schema 1.

Gemeenten waar een kunstuitleen centrum aanwezig is		
Alkmaar	Enschede	Nieuwegein
Almelo	Goes	Nijmegen
Alphen a/d Rijn	Gouda	Rotterdam
Amersfoort	's-Gravenhage	Rijswijk
Amsterdam	Groningen	Smallingerhout
Apeldoorn	Haarlem	Soest
Arnhem	Heerenveen	Stadskanaal
Beverwijk	Den Helder	Tilburg
Breda	's-Hertogenbosch	Veenendaal
Bussum	Hilversum	Venlo
Deventer	Hoogeveen	Vlaardingeng
Doetinchem	Hoorn	Zaanstad
Dordrecht	Leeuwarden	Zoetermeer
Eindhoven	Leiden	Zutphen
Emmen	Maastricht	Zwolle

Schema 2. Gemeenten met plannen om een uitleencentrum te beginnen.

Gemeente	Bijzonderheden
Geleen	Misschien t.z.t. via Maastricht
Heerhugowaard	in de loop van 1981
Heerlen	misschien t.z.t. via Maastricht
Kerkrade	misschien t.z.t. via Maastricht
Maassluis	Er is een werkgroep ter voorbereiding ingesteld
Oosterhout	wordt over gedacht, geen concrete plannen
Oss	wordt over gedacht, geen concrete plannen
Purmerend	wordt over gedacht, geen concrete plannen
Roermond	t.z.t. via Maastricht
Sittard	t.z.t. via Maastricht
Spijkenisse	samenwerking met Rotterdam wordt onderzocht
Venray	binnen 2 maanden wordt een artotheek geopend
Vlissingen	binnen 2 maanden wordt een artotheek geopend.
Weert	in sept. '81 wordt een dépendance van Maastricht geopend.

Schema 3. Gemeenten waarbinnen geen uitleencentrum aanwezig is en waar ook geen plannen zijn.

Amstelveen	Leidschendam
Barneveld	Lelystad
Bergen op Zoom	Middelburg
De Bilt	Renkum
Capelle a/d IJssel	Rheden
Delft	Ridderkerk
Emmeloord	Roosendaal en Nispen
Epe	Schiedam
Haarlemmermeer	Terneuzen
Heemskerk	Utrecht
Hellendoorn	Veldhoven
Helmond	Voorburg
Hengelo	Wageningen
Hoogezand-Sappemeer	Zeist
Kampen	Zwijndrecht
Katwijk	

Schema 4.

Overzicht gemeenten met betrekking tot aanwezigheid respectievelijk plannen tot opening van uitleencentrum.	
uitleencentrum aanwezig	45
plannen tot opening van een uitleencentrum	14
geen plannen	31

De ontwikkelingen ten aanzien van het oprichten van nieuwe kunstuitleencentra zal op twee wijzen gevolgd worden :

- de lagere overheden van de gemeenten met plannen om een uitleencentrum te beginnen (schema 2) zullen in de loop van 1981 telefonisch benaderd worden
- de lagere overheden van de gemeenten waarbinnen geen uitleencentrum aanwezig is en waar ook geen plannen zijn (schema 3) zullen jaarlijks voor de aanvang van de interviews telefonisch benaderd worden.

II. De kunstuitleencentra

Binnen de bestaande uitleencentra¹⁾ zijn 3 groepen te onderscheiden :

1. gesubsidieerde uitleencentra waarvoor de subsidiegever een Rijksbijdrage ontvangt
2. uitleencentra die geen subsidie ontvangen, maar deze wel hebben aangevraagd
3. uitleencentra die geen subsidie ontvangen of aanvragen

Het aantal zelfstandige uitleencentra dat in het onderzoek betrokken wordt, komt hiermee op 37.

Ad 1

Gesubsidieerde uitleencentra waarvoor de subsidiegever een Rijksbijdrage ontvangt :

Artotheek Alkmaar

Kunstuitleen Almelo

Kunstuitleencentrum Alphen a/d Rijn

Artotheek Amersfoort

Stichting Beeldende Kunst Amsterdam

Stichting Beeldende Kunst Gelderland, Arnhem

Artotheek Apeldoorn

De Artotheek Drenthe, Assen

Stichting Beeldende Kunst IJmond-Noord, Beverwijk

Artotheek Breda

¹⁾ Dit betreft de centra, welke een zelfstandig beleid voeren. De overige uitleenpunten zijn dépendances van de zelfstandige centra.

Kunstuitleen Deventer
Artotheek Dordrecht
Kunstuitleen "De Krabbedans", Eindhoven
Stichting Beeldende Kunst Zeeland, Goes
Kunstuitleen Gouda
Groninger Stichting "De Artotheek"
Artotheek Den Haag
Stichting Beeldende Kunst Kennemerland, Haarlem
Kunstuitleen Den Helder
Stichting Beeldende Kunst 's-Hertogenbosch
Kunstuitleen 't Gooi, Hilversum
Stichting Beeldende Kunst West-Friesland, Hoorn
Stichting Beeldende Kunst Friesland, Leeuwarden
Kunstuitleen Bonnefantemuseum, Maastricht
Artotheek "De Meervaart", Osdorp
Artotheek Rijnmond, Rotterdam
Artotheek Rijswijk
Kultureel Sentrum, Tilburg
Utrechtse Provinciale Artotheek
Stichting Zienagoog, Zaandam
Artotheek de Graanschuur, Zoetermeer
Stichting Beeldende Kunst, Zwolle

Ad 2

Uitleencentra, welke een subsidie hebben aangevraagd maar
deze nog niet ontvangen :

Artotheek Leiden
Stichting Zicht op Kunst, Zutphen

Ad 3

Uitleencentra die geen subsidie ontvangen :

Artotheek Galerie Centrum, Groningen

Kunstenarscentrum, Bergen (NH)

Artotheek Rhenen¹⁾

1) De Artotheek Rhenen (een partikulier initiatief) is inmiddels opgeheven. De provinciale artotheek Utrecht heeft plannen om in de bibliotheek een filiaal te openen.

III. Overzicht van hoofd- en nevenvestigingen en lijst van kontaktpersonen bij kunstuitleencentrum, selectiekommissie en overheid.¹⁾

Kunstuitleencentrum	kontaktpersonen			
	uitleencentrum	selectiekie.	overheid	dependance
Artotheek Alkmaar	L. Koster	M. Fernhout (koördinator)		
Kunstuitleen Almelo				
Kunstuitleen Alphen a/d Rijn	Gerard Vos	wisselend voorzitterschap		
Artotheek Amersfoort	P.M.W. Coumans	voorz. functie vacant		
SBK Amsterdam	Rudi Dingjan	deskundigen naar type werk. geen voorzitter		
Artotheek 'De Meervaart'				
Artotheek Apeldoorn				
De Artotheek Drenthe	Sj. Dekker	Hr. E. Haag	I. Imholz/ J.Y.M. Habets	Emmen Gasselte Hoogeveen Peize Vledder Westerbork Zuidlaren
Kunstenaarscentrum Bergen			geen	
S.B.K. IJmond-Noord		id. SBK Kennemerland	J.J. Raat	
SBK Den Bosch	Joep Arons	Maarten Reks	T. de Laak	
Artotheek Breda	Els Wagemans	J.Quadekker		
Kunstuitleen Deventer	Mw. C. Arbouw/ Mw. A. Ebeling	kontakt via beheerders centrum		
Artotheek Dordrecht	M. Peters			

¹⁾ Dit betreft de stand van zaken op 13 februari 1981

Kunstuitleen- centrum	kontakpersonen			
	uitleencentrum	selektiekie.	overheid	dependance
Kunstuitleen "De Krabbedans"	S. Tromp Meesters	J. Debbaut		
Kunstuitleen Markt- zeventien	Mw. F. Wouda/ Mw. M.J. Morsink	Beheerders van centrum	W.D. Piek	
S.B.K. Zeeland	Mr. J.H. Mulder	Ad hoc kie.	Drs. J.v. As- pert	
S.B.K. Gelderland	P. Winters	Liesbeth Dubois		Arnhem Doetinchem Nijmegen Tiel
Kunstuitleen Gouda en omstreken	Herman v.d. Pavoordt	Sonja Meyer	J.J.v. Velzen	
Artotheek Groningen	P. Haisma			Groningen Grijpskerk Nieuwschans Stadskanaal Veendam
Artotheek Galerie Centrum			geen	
Artotheek Den Haag	Michiel Morel	Ad hoc kie.	Hr. Hakker / Hr. De Vries	Koningstr. Den Haag
S.B.K. Haarlem	Jannie Sipkes/ Erik Couvée	Wisselend van samenstelling. kontakt via J. Sipkes		
Kunstuitleen Den Hel- der	Jan Riekwel			
Kunstuitleen 't Gooi	Lambert Huizinga	Ad hoc kie.	J. Burema	Bussum
S.B.K. W-Friesland	Mw. C. Kenter	Peter de Rijcke	A.J. Vlaar	
S.B.K. Friesland	R.B. Rinsma	Mw. M. v.d. Meer		Drachten Heerenveen Leeuwarden

Kunstuitleen- centrum	kontaktpersonen			
	uitleencentrum	selektiekie.	overheid	dependance
Artotheek Leiden	Bert Kienjet	nog niet samenge- steld	Bert Kienjet	
Kunstuitleen Limburg	Hans Schrijen	I.L. Szénássy	H. Weyl	Venlo
Artotheek Rijnmond	K.v. Heijningen	Ad hoc kie.	T. de Vos,	Vlaardingen Omoord
Artotheek Rijswijk	Mw. Pien Oorschot	Nog niet samenge- steld	-	-
Kultureel Centrum Tilburg	J.L. Pot	Nog niet samenge- steld	K.C.M.v.d. Pol	
Prov. Artotheek Utrecht	M. Leeftang/ Mw. Jannink	J. de Meyere	Houdijk	Bunnik Leusden Loosdrecht Maarssen Nieuwegein Soest Veenendaal Vleuten IJsselstein
St. Zienagoog Zaandam	Joep Monnikendam	Geen voorzitter : kontakt via be- heerder	-	Zaandijk
Artotheek de Graan- schuur, Zoetermeer	Dhr. A. de Vos	Hr. Adriaanse	A. van Valde- ren	
S.B.K. Zwolle	Dhr. M. Coté	V. Ten Holder	-	-
Stichting Zicht op Kunst, Zutphen	-	-	-	-

VRAGENLIJST

KUNSTUITLEENCENTRA

vragenlijst voor de beheerder van:

.....

naam:

.....

adres:

.....

INLEIDING

Het is de bedoeling dat u achter iedere vraag uw antwoord opschrijft. Waar dat mogelijk is zijn de antwoordmogelijkheden aangegeven en kunt u volstaan met het plaatsen van een kruisje bij het antwoord van uw keuze.

Wellicht ten overvloede willen wij u er nogmaals op wijzen dat het de bedoeling is dat u bij de beantwoording van de vragen zich ook baseert op de filialen. Indien u om welke reden dan ook geen inzicht heeft in een bepaald cijfer en/of gegeven van een of meerdere filialen, wilt u dan zo vriendelijk zijn dat bij de betreffende vraag te vermelden?

In deze vragenlijst wordt met uitleencentrum steeds bedoeld de hoofdvestiging en de daarbij behorende filialen.

Let u ook op eventuele verwijzingen bij bepaalde vragen.

HET UITLEENCENTRUM

Eerst een aantal vragen betreffende de organisatievorm, de aard, de grootte, de ligging en de omvang van het uitleencentrum.

1

Een aantal uitleencentra zijn onderdeel van de provinciale of gemeentelijke overheid; andere centra zijn onderdeel van een Stichting; weer andere centra hebben een eigen rechtspositionele vorm. Hoe is dat met uw centrum? Is uw centrum een:

- gemeentelijke/provinciale dienst, bureau òf een onderdeel van een gemeentelijke/provinciale dienst, bureau of afdeling.
- kommissie ingesteld op grond van een gemeentewet c.q. provinciewet.
- onderdeel van een kommissie, ingesteld op grond van een gemeentewet c.q. provinciewet
 - Culturele Raad
 - anders, nl.:
- stichting
- onderdeel van een stichting
 - bibliotheek
 - kultureel centrum
 - Culturele Raad
 - museum
 - anders, nl.:
- Anders, nl.:

2

Wordt er voor het uitleencentrum een afzonderlijke exploitatierekening of jaarrekening opgemaakt?

- Ja
- Neen

3

Wilt u in onderstaand schema aangeven hoeveel personen per functie zijn aangesteld en voor hoeveel uur per week. Het gaat uitsluitend om het personeel dat bij of ten behoeve van het kunstuitleen-centrum is aangesteld. Eventuele vakatures kunt u meetellen. (Personeel dat niet ten behoeve van de kunstuitleen is aangesteld (b.v. bibliotheek-personeel) maar wel werkzaamheden voor het uitleencentrum verricht, kunt u vermelden bij vraag 4).

<u>Functie</u>	<u>aantal uren per functie:</u>
... Hoofd, artistiek leider, directeur, beheerder uur per week
... medewerker voor de uitleen uur per week
... administratief mede- werker uur per week
... technisch medewerker uur per week
... hulpkracht voor uur per week
... anders, nl.: uur per week

4

Krijgt het centrum regelmatig ondersteuning van personeel dat niet ten behoeve van het uitleencentrum is aangesteld? Hier wordt b.v. bibliotheekpersoneel bedoeld dat niet bij het kunst-uitleencentrum is aangesteld.

Op de hoofdvestiging wordt per week circa
..... uur door personen die elders zijn
aangesteld gewerkt.

Op de filialen wordt per week circa
..... uur door personen die elders zijn
aangesteld gewerkt.

5

Worden er bij het uitleencentrum regelmatig door "vrijwilligers" werkzaamheden verricht? Met vrijwilligers wordt hier bedoeld personen die geen betaling ontvangen voor het werk.

Op de hoofdvestiging wordt per maand circa
..... uur door vrijwilligers gewerkt.

Op de filialen wordt per maand circa
..... uur door vrijwilligers gewerkt.

6

Hoeveel uur per week is de hoofdvestiging geopend?

De hoofdvestiging is uur per week geopend verdeeld over dagen per week.

7

Hoe zijn de uitleenpunten gevestigd? (Op de stippellijn het aantal uitleenpunten opschrijven)

- uitleenpunten gevestigd in bibliotheken
- uitleenpunten gevestigd in kulturele centra
- uitleenpunten zijn zelfstandig gevestigd
- uitleenpunten zijn anders gevestigd, nl.:
.....

8

Hoe zijn de uitleenpunten gelegen?

- uitleenpunten gelegen in het centrum van de stad
- uitleenpunten gelegen in een woonwijk
- uitleenpunten elders gelegen, nl.:
.....

9

Hoeveel ruimte heeft u voor de expositie en de opslag van kunstwerken ten behoeve van de uitleen ter beschikking? Als u niet de beschikking heeft over opslagruimte vult u dan in: "0 werken".

In de hoofdvestiging is voor circa werken expositieruimte en voor circa werken opslagruimte.

In de filialen is voor circa werken expositieruimte en voor circa werken opslagruimte.

Hoeveel werken heeft u op dit moment in de expositieruimte tentoongesteld? Hoeveel werken heeft u op dit moment in opslag?

In de hoofdvestiging zijn op dit moment circa
..... werken in de expositieruimte en circa
..... werken opgeslagen.

In de filialen zijn op dit moment circa
..... werken in de expositieruimte en circa
..... werken opgeslagen.

DE KOLLEKTIE

Nu een aantal vragen over de omvang en de samenstelling van de kollektie.

11

Hoeveel werken worden er in het totaal door het kunstuitleencentrum beheerd?

Door het kunstuitleencentrum worden op dit moment
..... kunstwerken beheerd.

12

Geeft u in onderstaand schema aan hoe de werken die u op dit moment beheert, verdeeld zijn over de verwervingsmogelijkheden. Het gaat niet om het aantal werken dat u weleens heeft beheerd, maar om de werken die u nu beheert.

- werken specifiek verworven voor het kunstuitleencentrum (dus met T.R.K.U.-geld, rijks-subsidie of rijksdoeluitkering)
- werken verworven in het kader van de Beeldende Kunstenaars Regeling
- werken verworven in het kader van een gemeentelijke of provinciale aankoopregeling
- werken op andere wijze verworven, nl.:

13

Wij willen ook weten hoe de verwerving van kunstwerken in 1981 in elkaar zat.

In 1981 werden door het uitleencentrum werken verworven waarvan:

- werken in het kader van de T.R.K.U.
- werken in het kader van de B.K.R.
- werken in het kader van een gemeentelijke en/of provinciale aankoopregeling
- werken verworven op andere wijze, nl.:
-

14

De in 1981 door middel van T.R.K.U.-gelden verworven werken kunnen van de kunstenaar zijn gekocht of gehuurd. Hoe zit dat in uw centrum?

..... werken van kunstenaars werden voor een bedrag van *f.* gekocht.

..... werken van kunstenaars werden voor een bedrag van *f.* gehuurd.

15

Beheert u een centrum met kunstwerken die verkocht mogen worden?

- ik beheer een centrum met werken die alle verkocht mogen worden
- ik beheer een centrum met werken waarvan sommige werken wel en sommige niet verkocht mogen worden
- ik beheer een centrum met werken die geen van alle verkocht mogen worden. (*gaat u verder met vraag 17*)

16

Uw centrum kan dus kunstwerken verkopen (*anders verder met vraag 17*). Hoeveel kunstwerken heeft u in 1981 verkocht?

In 1981 zijn er werken verkocht voor een bedrag van f.

17

Wilt u in onderstaand schema aangeven hoe de werken die u beheert zijn verdeeld over de verschillende technieken in de beeldende kunst?

Beeldende techniek:	aantal werken:
olieverf, gouache, aquarel	ca. werken
grafiek, etsen, zeefdrukken	ca. werken
fotografie	ca. werken
Textiel	ca. werken
Plastiek	ca. werken
Anders, nl.:	ca. werken
.....	ca. werken

KUNSTENAARS

18

Van hoeveel verschillende kunstenaars heeft u werken in de uitleenkollektie opgenomen? Wonen die kunstenaars in de regio of zijn zij elders woonachtig?

..... kunstenaars uit eigen regio

..... kunstenaars niet uit eigen regio

19

Hoeveel kunstenaars werden er in 1981 in het totaal uitgenodigd om werken in te zenden? Hoeveel stuurden er kunstwerken in? Van hoeveel kunstenaars zijn er werken verworven?

Uitgenodigd ca. kunstenaars

Inzenders ca. kunstenaars

Waarvan nieuw werk is betrokken ca. kunstenaars

20

Hoeveel bedroegen de inkomsten voor de kunstenaars uit verhuur en verkoop van werken?

verhuur van werken aan het centrum f.

verkoop van werken aan het centrum f.

verkoop door het centrum van gehuurd
werk f.

totaal f.

Welke huurvergoedingsregeling werd er in 1981 toegepast door het uitleencentrum? Hoeveel bedroeg de huurvergoeding per werk aan de kunstenaars?

.....% van de waarde van het werk met een maximum van *f.* per werk en met een maximum van *f.* per kunstenaar per jaar.

GEBRUIKERS

Nu een aantal vragen over de gebruikers van het centrum (=inkluisief de filialen)

22

Hoeveel gebruikers staan er bij u in het centrum ingeschreven en hoe zijn deze verdeeld over partikuliere gebruikers en niet-partikuliere gebruikers en (indien van toepassing) over huurkoop- en huurabonnementen?

..... huurkoopabonnementen van partikuliere gebruikers

..... huurkoopabonnementen van niet-partikuliere gebruikers

..... huurabonnementen van partikuliere gebruikers

..... huurabonnementen van niet-partikuliere gebruikers

23

Hoe is het verloop geweest van het aantal gebruikers/abonnementen* in 1981?

Eind 1981 waren er ca. gebruikers/abonnementen* .
In dat jaar bedankten er ca. gebruikers/abonnementen* en kwamen er ca. gebruikers/abonnementen* bij.

*Doorhalen wat niet van toepassing is.

24

Hoeveel uitleningen vonden er in 1981 plaats?

..... uitleningen in 1981.

25

Hoeveel werken zijn er momenteel uitgeleend van het totaal aantal werken dat u in beheer heeft?

Momenteel zijn er circa werken uitgeleend en zijn er circa werken voorradig.

AKTIVITEITEN VAN HET UITLEENCENTRUM

Tot slot willen wij u nog iets vragen over de activiteiten van het centrum.

26

Een uitleencentrum kan op verschillende wijze kenbaar maken dat het kunst te leen aanbiedt. Hieronder worden een aantal van die mogelijkheden opgesomd. Wilt u bij elk van deze mogelijkheden aangeven of uw centrum bij deze activiteiten betrokken is?

- opname in daarvoor bestemde rubrieken in (regionale) dagbladen (agenda e.d.).
- opname in de voorlichting over sociaal-kulturele activiteiten van de overheid
- deelname aan sociaal-kulturele activiteiten door de voor uw centrum verantwoordelijke overheid, nl.:
- deelname aan sociaal-kulturele activiteiten niet georganiseerd door het uitleencentrum of de voor het centrum verantwoordelijke overheid, nl.:
- sociaal-kulturele activiteiten georganiseerd door het uitleencentrum zelf, nl.:
- uitgeven van folders en brochures
- andere activiteiten, nl.: